

ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και Απανταχού Μαρτιναίων - Βουμελιταίων Φθιώτιδας
(και τα προερχόμενα απ' αυτό χωριά Λάρυμνα, Λούτσι, Πύργος)
Γραφεία: Σίνα & Δαφνομήλη 1Α, Αθήνα Τ.Κ. 10680

“ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΟΥ ΔΙΝΩ, ΓΙΑ Τ' ΟΜΟΡΦΟ ΜΑΡΤΙΝΟ”

Έτος 13ο • Αρ. φύλλου 51 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2017 • Τιμή 0,01€ • web: www.martino.gr • e-mail: aias@martino.gr

ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΑΙ “ΠΑΝΑΓΙΑ”

**ΠΙΘΑΝΟΝ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΣΟΒΑΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ
ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΑΥΤΟ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ, Ο ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ;
ΕΠΙΣΗΣ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ; ΘΕΛΟΥΜΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

Δημοσιεύουμε παρακάτω την επιστολή του Συλλόγου μας προς τον π. Ανδρέα Ταρλαντά και την απαντητική του επιστολή και τον παρακαλούμε για την ιστορία να μας αποστείλει για δημοσίευση την απόφαση της Εκκλησιαστικής Επιτροπής με τα ονόματα των Επιτρόπων. Αναμένομεν.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΘ-ΔΟΣ ΕΝΟΡΙΑ Ι. ΝΑΟΥ ΠΑΜ. ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ	Αρ. πρωτ. 08 / 2017
	Εν Μαρτίνο 10/11/2017
Προς το Πρόεδρο του συλλόγου «ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΡΤΙΝΑΙΩΝ» Κκ Αριστείδη Κούρο	
Θέμα: Απαντητική επιστολή για την Σήμανση προς τον Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου	
Αγαπητέ κύριε πρόεδρε του συλλόγου «ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΡΤΙΝΑΙΩΝ» Κκ Αριστείδη Κούρε	
Μετά την επιστολή, με αρ. πρακτικών σας 114/26-10-17, που λάβαμε από τον σύλλογο σας για το θέμα της σημάνσεως προς το εν λόγω ιερό παρεκκλήσιο θεωρήσαμε χρέος να σας απαντήσουμε επισήμως. Η απόφαση που πάρθηκε από την Εκκλησιαστική Επιτροπή για την τοποθέτηση της Σημάνσεως και τι θα αναφέρεται σε αυτήν ήταν ομόφωνη από όλους τους εκκλ. Επιτρόπους. Να σημειώσω εδώ, πως όλοι οι Εκκλησιαστικοί Επίτροποι είναι <u>Μαρτιναίοι</u> .	
Επίσης να σας τονίσω πως μετά την δική σας και μόνη δυσαρέσκεια, ως προς το «Παναγίτσα», (διότι δύο μήνες πριν την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου όπου έγινε και η τοποθέτηση της σημάνσεως αυτής, την διάρκεια της πανηγύρεως και έως σήμερα, δεν έχει εκφράσει <u>κανένας</u> άλλος δυσαρέσκεια ως προς το γραφόμενο) ερωτήθηκε το ενεργό εκκλησίασμα, εάν είναι λάθος αυτό το επίθετο και <u>κανένας</u> δεν είπε ότι είναι λάθος.	
Προσωπικά σας διαβεβαιώνω, πως εγώ, δεν είχα, δεν έχω, και δεν θα έχω κανέναν σκοπό να αλλάξω κάτι από αυτά που βρήκα στο Μαρτίνο. Συνεπώς, το υποκοριστικό θέλετε, το χαϊδευτικό θέλετε, το αναγνωριστικό όνομα αν θέλετε, «Παναγίτσα» αντί του «Παναγία», είναι απόφαση Μαρτιναίων και όχι δική μου. Το όνομα λοιπόν του Ι.Παρεκκλ. είναι: «Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου», ούτε Παναγία ούτε Παναγίτσα, αλλά έχει επικρατήσει, άλλοι να το φωνάζουν «Παναγία», οι περισσότεροι όμως το φωνάζουν «Παναγίτσα», δεν είναι λάθος ούτε το ένα, ούτε το άλλο. Αντιπαραθέτω κι εγώ τα εξής: - Πάω να ανάψω τα καντήλια στην Παναγίτσα - Θέλω να κάνω την βάπτισή στην Παναγίτσα - Θέλω να κάνω τον γάμο στην Παναγίτσα - Πάω στην Παναγίτσα...κ.ο.κ. (δεν τα λέω εγώ, αυτά έμαθα από τους ντόπιους και με όσους μιλάω για τον συγκεκριμένο Ι.Ναό). Φυσικά έχω ακούσει και το επίθετο «Παναγία».	
Το σκεπτικό λοιπόν της εκκλ. επιτροπής να προστεθεί το επίθετο «Παναγίτσα» στην εν λόγω σήμανση, είναι ως το υπερσχών αναγνωριστικό επίθετο ως προς τον Ιερό ναό και όχι ως προς το τοπωνύμιο. Επομένως, σύμφωνα με τα παραπάνω, τα γραφόμενα της σημάνσεως <u>δεν αποτελούν λάθος</u> και είναι αποδεκτά από την πλειοψηφία των Μαρτιναίων.	
Σας ευχαριστούμε για την κατανόηση.	
Μετά τιμής και Εκ μέρους του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου Ο Πρόεδρος, Αιδ. Πρεσβ. π. Ανδρέας Ταρλαντάς	
	

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΡΤΙΝΑΙΩΝ “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” ΣΙΝΑ Κ’ ΔΑΦΝΟΜΗΛΗ 1Α 10680 ΑΘΗΝΑ	
ΑΘΗΝΑ 26-10-2017	
ΠΡΟΣ Πάτερ Ανδρέα Ταρλαντά 35005 ΜΑΡΤΙΝΟ – ΛΟΚΡΙΔΟΣ	
ΘΕΜΑ: Σήμανση Παναγίας στο Μαρτίνο	
Σεβαστέ μας Πάτερ Ανδρέα, Επειδή η αγάπη μας προς το πρόσωπό σας είναι αδιαμφισβήτητη, παίρνουμε το θάρρος να σας γράψουμε δύο λόγια για το παραπάνω θέμα. Πολύ ωραία και σωστή η σήμανση, δημιουργεί σημαντική αναβάθμιση της περιοχής, λάθος όμως το όνομα. Το τοπωνύμιο (τόπος + όνομα) είναι ένα όνομα που μεταφέρεται από γενιά σε γενιά αποτελεί λέξη του καθημερινού λεξιλογίου που γίνεται αντιληπτή από τους ντόπιους αλλά και τους κοντοχωριανούς. “Έχω τις ελιές μου στην Παναγία”, “-Το αμπέλι μου είναι στην Παναγία.”, “-Το πηγάδι της Παναγίας.” Περισσότερο από κάθε ιερό πρόσωπο ο λαός του Μαρτίνου σέβεται και τιμά την Παναγία. Η Παναγία ταυτίστηκε με την συγκεκριμένη περιοχή ως “Παναγία” και όχι με το υποκοριστικό “Παναγίτσα”. Παρακαλούμε σε συνεννόηση με τους τοπικούς παράγοντες εφόσον κρίνετε σωστή την παρατήρησή μας, να γίνει διόρθωση.	
Με εκτίμηση και σεβασμό Για το Δ.Σ. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Αριστείδης Κ. Κούρος Θωμάς Γ. Καραμέρης	
Υ.Γ. Η παρούσα επιστολή είναι ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. του Συλλόγου μας πρακτικό 114/26-10-17.	

Υ.Γ. Από τον Α.Κ.ΚΟΥΡΟ
Την Παναγία στο Τσοροκός ξέχασε η Εκκλησιαστική Επιτροπή, "Παναγίτσα" τη φωνάζουν οι περισσότεροι Μαρτιναίοι, πρόταση η να κάνουν το ίδιο.
Επίσης "όλοι οι εκκλησιαστικοί επιτροπιοί είναι Μαρτιναίοι", "δική σας και μόνη δυσαρέσκεια", "ερωτήθηκε το ενεργό εκκλησίασμα" τι διαχωρισμοί είναι αυτοί, εμείς τι είμαστε; Δεν κατάλαβα, εμείς οι άλλοι δεν πιστεύουμε στον Χριστό, δεν έχουμε ανάγκη την αγάπη του; Λυπάμαι, λυπάμαι πολύ, γιατί εν κατακλείδι το πνεύμα του κειμένου της επιστολής σας είναι ακραία διαστρέβλωση της πραγματικότητας και δεν έχει σκοπό την επίλυση του προβλήματος που δημιουργήσατε.
ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΔΙΚΑ ΣΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Ευχαριστούμε τους αναγνώστες που έστειλαν τη συνδρομή τους για το 2017. Παρακαλούμε όσους δεν την έχουν στείλει να τη στείλουν μαζί με τη συνδρομή του 2018 για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία του Συλλόγου.
ΣΥΝΔΡΟΜΗ 2018: 10€
ΛΟΓ/ΜΟΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ: ALPHABANK 298002320000670
IBAN: GR6001402980298002320000670
BIC: CRBAGRAA, ή στα μέλη του Δ.Σ του Συλλόγου.

Καλά Χριστούγεννα
Καλές Γιορτές
Υγεία και Ευτυχία
για το νέο Έτος!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ο Δημήτρης Κόλλιας δεν είναι πια μαζί μας. Καλό ταξίδι Δημήτρη...

Η είδηση του θανάτου του έπεσε σαν κεραυνός εν αιθρία στη κοινωνία του ψαροτούφεκου και κανείς δεν μπορεί να πιστέψει το τραγικό γεγονός. Τέσσερις μήνες μετά τον σοβαρό τραυματισμό του, και μετά από ένα μεγάλο διάστημα που έμεινε σε καταστολή, η καρδιά του σταμάτησε να χτυπά στις 05 Νοεμβρίου 2017.

Ο Δημήτρης Κόλλιας δεν χρειάζεται συστάσεις, είναι ο εκδότης των περιοδικών Deer και Deer Worldwide, διοργανωτής της έκθεσης DeereX, εκπαιδευτής ελεύθερης κατάδυσης και υποβρύχιου ψαρέματος, υποβρύχιος οπερατέρ και φωτογράφος. Ξεκινώντας την πορεία του από το περιοδικό Υποβρύχιο Κόσμο και Ψαροτούφεκο, «κατέκτησε» τις καρδιές των ψαροκυνηγών στην Ελλάδα και όχι μόνο.

Ο Δημήτρης ακολούθησε το όνειρο του, και (το) έφτασε στη κορυφή. Όπως γράφει ο φίλος του Βασίλης Ζωνομέσης, απέδειξε ότι το ψαροτούφεκο είναι διεθνής γλώσσα.

Γεννήθηκε στον Πειραιά το 1963 με καταγωγή απ'το Μαρτίνο. Γοητεύτηκε από νεαρός απ'τη θάλασσα και το ψαροτούφεκο. Στα 18 του έπιασε το πρώτο του ροφό. Το πάθος του, αναλλοίωτο στο χρόνο, τον οδήγησε σε μέρη μακρινά όπου και ψάρεψε τροπικά θηράματα κατακτώντας διεθνή αναγνώριση.

Ο Δημήτρης κατάφερε να αναδείξει το ψαροτούφεκο σε παγκόσμιο επίπεδο. Θα μείνει αλησμόνητος, σαν ένας θρύλος του ψαροτούφεκου που έφυγε νωρίς.

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΤΡΑ...

Γεώργιος Α. Πούλιος
Επίτιμος Δικηγόρος
Δημοσιογράφος
Ενώσεως
Κυκλαδικού Τύπου

Όταν ο Θεός ολοκλήρωσε τα δημιουργήματά του, κάλεσε τους ανθρώπους να τους τα μοιράσει.

Σε ξεχωριστή συνάντηση κάλεσε το γάιδαρο, το σκύλο, τον πίθηκο και τον άντρα.

Στο γάιδαρο του είπε θα δουλεύεις από το πρωί, ως το βράδυ και θα κουβαλάς βαριά πράγματα στην πλάτη σου. Θα τρως χόρτα και θα έχεις πολύ λίγη νοημοσύνη. Θα ζεις 50 χρόνια. Ο γάιδαρος του απάντησε. 50 χρόνια τέτοια ζωή είναι πολύ σκληρό. Δώσμου μόνο 30 χρόνια. Έτσι και έγινε.

Μετά ο θεός κάλεσε το σκύλο και του είπε: Σαν σκύλος, θα φυλάς την ιδιοκτησία του ανθρώπου και θα είσαι ο πιο αφοσιωμένος φίλος του, θα τρως ότι περισσεύει από τον άνθρωπο και θα ζεις για 25 χρόνια. Τότε ο σκύλος του απάντησε. Θεέ μου 25 χρόνια τέτοια ζωή δεν αντέχεται. Δώσε μου μόνο 10 χρόνια. Έτσι κι έγινε.

Μετά ο Θεός κάλεσε τον πίθηκο και του είπε. Θα πηδάς από δένδρο σε δένδρο και θα συμπεριφέρεσαι σαν βλάκας. Θα κάνεις τον γελωτοποιό και θα ζεις για 20 χρόνια. Ο πίθηκος του απάντησε. Θεέ μου 20 χρόνια σαν γελωτοποιός του κόσμου πάει πολύ. Δώσε μου μόνο 10 χρόνια. Έτσι έγινε.

Τελικά ο Θεός κάλεσε τον άντρα και του είπε: Είσαι άντρας. Το μόνο λογικό ον που θα κατοικεί στη γη. Θα χρησιμοποιείς τη νοημοσύνη σου για να επιβάλλεσαι στα άλλα δημιουργήματα. Θα εξουσιάζεις τη γη και θα ζεις 20 χρόνια. Ο άντρας του απάντησε: Θεέ μου να είμαι άντρας μόνο για 20 χρόνια δεν αρκεί. Δώσε μου σε παρακαλώ τα 20 χρόνια που άφησε ο γάιδαρος, τα 15 χρόνια που άφησε ο σκύλος και τα 10 χρόνια που άφησε ο πίθηκος. Έτσι και έγινε. Από τότε ο άντρας ζει 20 χρόνια σαν άντρας, μετά παντρεύεται και δουλεύει 20 χρόνια σαν γάιδαρος και από το πρωί ως το βράδυ κουβαλά τα βάρη. Μετά αποκτά παιδιά και ζει 15 χρόνια σαν σκύλος φρουρώντας το σπίτι και την περιουσία του, τρώγοντας ότι περισσεύει από την οικογένεια. Και αφού γεράσει πια ζει σαν πίθηκος, συμπεριφέρεται σαν βλάκας και κάνει το γελωτοποιό στα εγγόνια του. Είναι έτσι ;;;

ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ

Τρίμηνη έκδοση

Ιδιοκτησία:

Σύλλογος των εν Αθήναις
και Απανταχού Μαρτιναίων
“ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ”

Σίνα και Δαφνομήλη 1Α
Αθήνα 10680

Α.Φ.Μ. 9998-2875

Δ.Ο.Υ. Ι' Αθηνών

web site: www.martino.gr

e-mail: aias@martino.gr

Εκδότης:

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου:

Αριστείδης Κ. Κούρος

Δρυάδων 40, Γαλάτσι 11146

Τηλ.: 6945818191

Διευθυντής

Θωμάς Γ. Καραμέρης

Ι. Δροσοπούλου 237, Αθήνα

Τηλ.: 6976006224

Συντάσσεται με τη βοήθεια

των μελών του Δ.Σ.

Επιμέλεια έκδοσης:

Τσουλουχάς Γιώργος

Μικράς Ασίας 8, Ξάνθη Τ.Κ. 67100

Τηλ.: 6932146695

e-mail: tsoulouhas@gmail.com

www.justweb.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις

απόψεις του υπογράφοντα.

Κείμενα - επιστολές υβριστικού

περιεχομένου δε δημοσιεύονται.

Ποιότητα Πόσιμου Νερού

αναλυτικά
εργαστήρια
αθηνών α.ε.

Εργαστηριακές Αναλύσεις, Μελέτες - Εφαρμογές

Λεωφ. Βασ. Σοφίας 104 • Αθήνα 115 27

Υποκατάστημα: Ελ. Βενιζέλου 127 • Ν. Ιωνία 142 32

Τηλ: +30 210 7470500-502 • Φαξ: +30 210 7470501 • email: waternet@ergastiria.gr • website: www.ergastiria.gr

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Αρ. Πιστοποιητικού : 17-0847-004-0521-01

Ημ/νία Έκδοσης : 07/08/2017

Δοκιμές
Αρ. Πιστ. 1

Αρ. Έκδοσης : 1

ΕΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ	ΔΗΜΟΣ ΛΟΚΡΩΝ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ, 35200, ΑΤΑΛΑΝΤΗ		
Υπεύθυνος δειγματοληψίας	ΠΕΛΑΤΗΣ	Ημ/νία έναρξης αναλύσεων	01/08/2017
Ημ/νία δειγματοληψίας	31/07/2017	Ημ/νία περάτωσης αναλύσεων	04/08/2017
Ημ/νία παραλαβής	01/08/2017		
Κωδικός δείγματος	27310521	Κατάσταση παραλαβής	ΚΑΝΟΝΙΚΗ
Ταυτότητα δείγματος	ΝΕΡΟ ΑΠΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - MARTINO (ΕΙΣΟΔΟΣ)		

Παράμετρος	Μέθοδος	Μονάδα	Παραμετρική Τιμή	Αποτέλεσμα
Αερόβιοι Μικροοργανισμοί στους 22°C	ISO 6222:1999	cfu/ml	Άνευ μεταβολής	0
Αερόβιοι Μικροοργανισμοί στους 37°C	ISO 6222:1999	cfu/ml	Άνευ μεταβολής	0
Κολοβακτηριοειδή	ISO 9308-1:2014	cfu/100ml	0	0
Escherichia coli	ISO 9308-1:2014	cfu/100ml	0	0
Intestinal Enterococci	ISO 7899-2:2000	cfu/100ml	0	0

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Η ημερομηνία και η ώρα δειγματοληψίας, ο δειγματοληπτής καθώς και τα σημεία δειγματοληψίας είναι κατά δήλωση του πελάτη.
- Οι τιμές των αποτελεσμάτων για το δείγμα με κωδικό αριθμό δείγματος 27310521 του παρόντος πιστοποιητικού, είναι εντός των ορίων που καθορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/Β/11-07-2001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα.
- Τα αποτελέσματα των αναλύσεων σχετίζονται μόνο με τα δείγματα και τις παραμέτρους που αναλύθηκαν και δεν αφορούν στη συνολική ποιότητα του νερού, οι παράμετροι του οποίου πρέπει να είναι σύμφωνες με όλες εκείνες που προβλέπονται από την Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/Β/11-07-2001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα.

αναλυτικά
εργαστήρια
αθηνών α.ε.

Εργαστηριακές Αναλύσεις, Μελέτες - Εφαρμογές

Λεωφ. Βασ. Σοφίας 104 • Αθήνα 115 27

Υποκατάστημα: Ελ. Βενιζέλου 127 • Ν. Ιωνία 142 32

Τηλ: +30 210 7470500-502 • Φαξ: +30 210 7470501 • email: waternet@ergastiria.gr • website: www.ergastiria.gr

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Αρ. Πιστοποιητικού : 17-0847-004-0520-01

Ημ/νία Έκδοσης : 07/08/2017

Δοκιμές
Αρ. Πιστ. 102

Αρ. Έκδοσης : 1

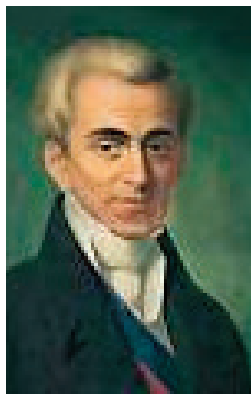
ΕΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ	ΔΗΜΟΣ ΛΟΚΡΩΝ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ, 35200, ΑΤΑΛΑΝΤΗ		
Υπεύθυνος δειγματοληψίας	ΠΕΛΑΤΗΣ	Ημ/νία έναρξης αναλύσεων	01/08/2017
Ημ/νία δειγματοληψίας	31/07/2017	Ημ/νία περάτωσης αναλύσεων	04/08/2017
Ημ/νία παραλαβής	01/08/2017		
Κωδικός δείγματος	27310520	Κατάσταση παραλαβής	ΚΑΝΟΝΙΚΗ
Ταυτότητα δείγματος	ΝΕΡΟ ΑΠΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - MARTINO (ΚΕΝΤΡΟ)		

Παράμετρος	Μέθοδος	Μονάδα	Παραμετρική Τιμή	Αποτέλεσμα
Αερόβιοι Μικροοργανισμοί στους 22°C	ISO 6222:1999	cfu/ml	Άνευ μεταβολής	0
Αερόβιοι Μικροοργανισμοί στους 37°C	ISO 6222:1999	cfu/ml	Άνευ μεταβολής	0
Κολοβακτηριοειδή	ISO 9308-1:2014	cfu/100ml	0	0
Escherichia coli	ISO 9308-1:2014	cfu/100ml	0	0
Intestinal Enterococci	ISO 7899-2:2000	cfu/100ml	0	0

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Η ημερομηνία και η ώρα δειγματοληψίας, ο δειγματοληπτής καθώς και τα σημεία δειγματοληψίας είναι κατά δήλωση του πελάτη.
- Οι τιμές των αποτελεσμάτων για το δείγμα με κωδικό αριθμό δείγματος 27310520 του παρόντος πιστοποιητικού, είναι εντός των ορίων που καθορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/Β/11-07-2001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα.
- Τα αποτελέσματα των αναλύσεων σχετίζονται μόνο με τα δείγματα και τις παραμέτρους που αναλύθηκαν και δεν αφορούν στη συνολική ποιότητα του νερού, οι παράμετροι του οποίου πρέπει να είναι σύμφωνες με όλες εκείνες που προβλέπονται από την Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/Β/11-07-2001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα.

Γι' αυτό δολοφονήθηκε ο Καποδίστριας

Ελπίζω ότι όσοι εξ' υμών συμμετάσχουν εις την Κυβέρνησην θέλουν γνωρίσει μεθ' εμού ότι εις τας παρούσας περιπτώσεις, όσοι ευρίσκονται εις δημόσια υπουργήματα δεν είναι δυνατόν να λαμβάνουν μισθούς αναλόγως με τον βαθμόν του υψηλού υπουργήματός των και με τας εκδουλεύσεις των, αλλ' ότι οι μισθοί ούτοι πρέπει να αναλογούν ακριβώς με τα χρηματικά μέσα, τα οποία έχει η Κυβέρνησις εις την εξουσίαν της”.

“Εφ’ όσον τα ιδιαίτερα εισοδήματά μου αρκούν δια να ζήσω, αρνούμε να εγγίσω μέχρι και του οβολού τα δημόσια χρήματα, ενώ ευρισκόμεθα εις το μέσον ερειπίων και ανθρώπων βυθισμένων εις εσχάτην πενίαν”.

Ιωάννης Καποδίστριας
πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδος,
προς την Δ' Εθνοσυνέλευση

ΔΩΡΕΕΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	50€
ΣΠΥΡΟΣ ΜΠΟΥΑΣ	20€
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ	20€
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	10€

Οι συναρπαστικές ιστορίες πίσω από σημεία της Αθήνας που προσπερνάς απαρατήρητα

Απο τον Τάσο Μπρεκουλάκη

τα δάκρυά τους; Μια μεγάλη βόλτα στο κέντρο με γνωστές και άγνωστες ιστορίες για μνημεία, εκκλησίες και αγάλματα.

Δεσμωτήριο: Η φυλακή του Σωκράτη Περίπου 100 μέτρα έξω από τη νοτιοδυτική άκρη της Αγοράς, ανάμεσα σε ερείπια κατοικιών και εργαστηρίων, εντοπίστηκε ένα δημόσιο κτίριο λαξευμένο σε φυσικό βράχο που ταυτίζεται με το δεσμωτήριο των κλασικών χρόνων. Στο κτίριο που διερευνήθηκε ανασκαφικά από τον Βρετανό ιστορικό Thomas Smart Hughes τον 19ο αι. βρέθηκαν συγκεντρωμένα δεκατρία μικροσκοπικά αγγεία (από τα 21 που έχουν βρεθεί συνολικά στην περιοχή της Αρχαίας Αγοράς), στα οποία ίσως έβαζαν το κώνειο, το δηλητήριο που έδιναν να πιουν οι καταδικασθέντες σε θάνατο. Και τα δεκατρία ήταν πεταμένα στην ίδια δεξαμενή. Παρόλο που το κτίριο βρίσκεται σε βιομηχανική περιοχή και η μορφή του θα ταίριαζε σε εμπορικό κέντρο ή ξενώνα, η διάταξη των χώρων θα εξυπηρετούσε τέλεια και τις ανάγκες μιας φυλακής. Υπάρχει ένας μακρύς διάδρομος που καταλήγει σε μια μεγάλη αυλή, στη μία πλευρά του οποίου υπάρχουν πέντε τετράγωνα δωμάτια και στην άλλη τρία, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν ως κελιά. Στην είσοδο υπάρχει ένα συγκρότημα τεσσάρων ακόμη δωματίων που είχαν διαφορετικό προσανατολισμό, χτισμένα την ίδια περίοδο με τα υπόλοιπα, που θα μπορούσαν να είναι τα κελιά των φυλάκων. Η μεγάλη αυλή θα εξυπηρετούσε είτε μαζικές κρατήσεις είτε τον προαυλισμό των κρατουμένων. Χτισμένο στα μέσα του 5ου αιώνα, το κτίριο έβλεπε σε κεντρικό δρόμο, βρισκόταν σε κοίλωμα του εδάφους και διέθετε εγκαταστάσεις για λουτρά. Όλα αυτά τα στοιχεία συμφωνούν με όσα γνωρίζουμε για το δεσμωτήριο από τους πλατωνικούς διαλόγους και από τον Πλούταρχο. Ανάμεσα στα αντικείμενα που βρέθηκαν στα ερείπια του κτιρίου είναι και ένα μικρό φθαρμένο αγαλματάκι του Σωκράτη, το οποίο τοποθετήθηκε εκεί για να τιμήσουν τη μνήμη του. Προφανώς, αν ο χώρος είναι όντως το Δεσμωτήριο, ο Σωκράτης εκεί ήππε το κώνειο και άφησε την τελευταία του πνοή.

Αγία Δύναμις: Η μπαρουτοκαπνισμένη Δύναμις του Ηρακλέους Το μικρό εκκλησάκι της Αγίας Δύναμης χτίστηκε την περίοδο της Τουρκοκρατίας στο Ροδακίο, στη διασταύρωση των οδών Μητροπόλεως και Πεντέλης, στο ίδιο σημείο όπου κατά την αρχαιότητα βρίσκονταν οι περίφημες Πύλες Διοχάρους του Θεμιστόκλειου Τείχους. Κατά την αρχαία ελληνική συνήθεια, κοντά στις Πύλες υπήρχαν λουτρά που αργότερα έγιναν θερμά (ρωμαϊκά βαλανεία) και στους ίδιους χώρους θα έπρεπε να στήνονται και ιερά σχετικά με τη λειτουργία των αρχαίων γυμνασίων. Έτσι, αρχικά φτιάχτηκε ιερό του Ηρακλή, πάνω στα ερείπια του οποίου χτίστηκε αιώνες αργότερα (τον 16ο αι. μ.Χ.) ο ναός της Αγίας Δύναμης, αφιερωμένος στην «προστάτιδα των επίτοκων γυναικών» (αυτών που είναι έτοιμες να γεννήσουν). Μάλιστα, εντοπίστηκαν και αρχαία αφιερώματα προς τον ημίθεο Ηρακλή, αφιερωματικό ανάγλυφο με ανάγλυφη κορύνη (ρόπαλο) και με την επιγραφή «ΗΡΑΚΛΕΙΔΙ (ΟΜΟΙΩ) ΚΑΙ ΑΝΕΘΗΚΕΝ». Η Δύναμις του Ηρακλέους εκχριστιανίστηκε και έγινε Δύναμις της Παναγίας. Και εκτός από τις επίτοκες γυναίκες, από εδώ έπαιρναν δύναμη και οι αγωνιστές του '21. Από την αθηναϊκή παράδοση και από τις μαρτυρίες του ηγούμενου της Μονής Πεντέλης, Κυρίλλου Δέγλερη, γνωρίζουμε ότι η Αγία Δύναμις αποτελούσε μετόχι της Μονής Πεντέλης και ήταν γνωστή ως «Μεντελίπισσα» (παραφθορά του Πεντελίπισσα), «του Μεντελιώτη» ή «του Ροδακίου» (από το όνομα της συνοικίας). Μέχρι τη δεκαετία του '50, οπότε χτίστηκε το υπουργείο Παιδείας, είχε και αυλόγυρο και άλλα κτίσματα, τα οποία καταδαφίστηκαν για να χτιστούν το υπουργείο και ο δρόμος. Το 1641, κοντά στον ναό της Αγίας Δύναμης έμενε ο Ιησουΐτης μοναχός Φραγκίσκος, ο οποίος δίδασκε ιταλικά και γαλλικά, μέχρι που κατηγορήθηκε για προσηλυτισμό και εκδιώχτηκε. Σε αυτό το σπίτι, το οποίο επικοινωνούσε υπόγειο με τον ναό της Αγίας Δύναμης, τις παραμονές της Επανάστασης λειτουργούσε το εργαστήριο πυρομαχικών του

πυροτεχνίτη μαστρο-Παυλή Αλέξη του Μπαρουζή, πρόγονου της οικογένειας Παυλίδη (ο γιος του Σπυρίδων δημιούργησε το 1841 το «Γλυκισματοποιείον Παυλίδου» στον χώρο του παλιού μπαρουτούμλου που βρισκόταν Αιόλου και Βύσσης), ο οποίος έφτιαχνε φισέκια με την προτροπή των Τούρκων που νόμιζαν ότι προορίζονταν για την άμυνα του κάστρου της Ακρόπολης. Από την υπόγεια διόδο του εργαστηρίου του, που επικοινωνούσε με το υπόγειο της Αγίας Δύναμης, μεταφέρονταν κρυφά στο Μενίδι. Εκεί τα παραλάμβαναν χωριάτες με μουλάρια και τα μετέφεραν στους αγωνιστές. Το πλέον έμπιστο άτομο για τη μυστική μεταφορά των πυρομαχικών εκτός πόλεως ήταν η κυρα-Μανώλαινα, η Μαρία Μπινιάρη. Κάτω από τα άπλυτα ρούχα που πήγαινε δήθεν να πλύνει στον Ιλισό κουβαλούσε το πολύτιμο φορτίο και το παρέδιδε στα χέρια των αγωνιστών. Στους υπόγειους χώρους της εκκλησίας είχαν φυλάξει τους θησαυρούς της Μονής Πεντέλης, δυστυχώς όμως, στις 21 Ιουλίου 1821, κατά την τουρκική εισβολή του Ομέρ Βρυώνη, χάθηκαν τα πάντα. Μετά την Απελευθέρωση, το 1837, η Αγία Δύναμη έγινε σταθμός ιππικού. Στον ναό φυλάσσεται επίσης το ιερό λείψανο του σύγχρονου Αγίου Νικολάου του Πλανά.

Η Ελλάς του Βύρωνα (στεφανώνει ή κλέβει;) Στο Ζάππειο, στο σημείο όπου η λεωφόρος Αμαλίας συναντάει τη λεωφόρο Όλγας, υπάρχει ένα άγαλμα που απεικονίζει την Ελλάδα να στεφανώνει τον λόρδο Βύρωνα. Την συμβολίζει μια καθιστή ημίγυμνη γυναίκα μεγαλύτερη σε μέγεθος από τον Βύρωνα, που του δείχνει την ευγνωμοσύνη της τείνοντας πάνω από το κεφάλι του κλαδί φοίνικα ως σύμβολο της αθανασίας. Η στάση και η χειρονομία του Βύρωνα, αν και ατυχείς –κυρίως στον προσανατολισμό της παλάμης και στο άνοιγμα των δαχτύλων–, έχουν αποδοθεί με ρομαντική διάθεση. Το βλέμμα του, στραμμένο προς την Ελλάδα, είναι γεμάτο πάθος. Η μισοξαπλωμένη ανδρική μορφή στην πίσω πλευρά συμβολίζει τον υπόδουλο ελληνισμό. Αν κοιτάξεις πιο προσεκτικά τη χειρονομία της Ελλάδας, φαίνεται ότι από τη μία (με το αριστερό χέρι) τον στεφανώνει για να του αποσπάσει την προσοχή και από την άλλη (με το δεξί) προσπαθεί να του αρπάξει το πορτοφόλι. Το έργο, που θεωρήθηκε σκανδαλώδες την εποχή του, είχε προκαλέσει την οργή του Δημήτριου Φιλιππότη (του σπουδαίου γλύπτη), ο οποίος είχε δηλώσει στην «Παλιγγενεσία»: «Ντρέπομαι ως Έλληνας γιατί το έργο δεν έχει ούτε σύμβολον ούτε εθνικότητα. Την δε Ελλάδα παρέσθησεν ο ξένος γλύπτης ως κοινήν γυναίκα με κρεμασμένους τους μαστούς». Το ιστορικό της κατασκευής του έχει επίσης ενδιαφέρον: τον Απρίλιο του 1888 προκήρύχθηκε διαγωνισμός για την κατασκευή ανδριάντα του Βύρωνα σε ύψος μεγαλύτερο του φυσικού και σε βάθος που έφερε αλληγορικές ή ιστορικές παραστάσεις. Τη δαπάνη είχε αναλάβει ο ομογενής Δημήτριος Στεφάνοβικ Σκυλίσης. Στον διαγωνισμό ξεχώρισε το πρόπλασμα του Ι. Βισάρη (όλα τα προπλάσματα των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό παρουσιάστηκαν στην έκθεση των Ολυμπίων εκείνη τη χρονιά). Σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού, ο αγωνοθέτης δεν δεσμευόταν να κατακυρώσει την κατασκευή του μνημείου στον καλλιτέχνη που θα προκρινόταν. Έτσι, η ανάθεση έγινε σε Γάλλους καλλιτέχνες, προκαλώντας θύελλα διαμαρτυριών. Στις εφημερίδες της εποχής υπάρχουν κριτικές αλλά και δηλώσεις Ελλήνων καλλιτεχνών γεμάτες πίκρα και απογοήτευση. Το πρόπλασμα του αγάλματος έγινε από τον Henri Michel Antoine Charu. Μετά τον θάνατό του η εκτέλεση σε μάρμαρο έγινε από τον Alexandre Falguière. Τα αποκαλυπτήρια έγιναν στις 20 Ιουλίου 1895.

Η κολόνα στο Κολωνάκι: Η σφραγίδα ενός αρχαίου τελετουργικού Το 1789, χρονιά κατά την οποία ξεσπά η περίφημη Γαλλική Επανάσταση, γίνεται στην Αθήνα ένα πραγματικά παράξενο γεγονός. Για την αποτροπή ενός λοιμού που μαστίζε την Οθωμανική Αυτοκρατορία εκείνη την περίοδο, οι κάτοικοι της πόλης σχηματίζουν μια τελετουργική πομπή που ξεκινά από τα νότια της Ακρόπολης, πιθανότατα από κάποιο εκκλησάκι του Αγίου Χαραλάμπους (προστάτης από την πανούκλα κατά τις χριστιανικές δοξασίες). Στην αρχή της πορείας ξεχωρίζουν δύο δίδυμα δαμάλια που σέρνουν ένα άροτρο. Πίσω του, κάτοικοι της πόλης κρατούν ένα μεγάλο σκεύος στο οποίο έχουν τοποθετηθεί διάφορα αντικείμενα και επιγραφές, όπου αναγράφονται αναλυτικά οι ασθένειες που απειλούν τους συμπολίτες τους. Η πομπή πραγματοποιεί έναν πλήρη κύκλο γύρω από την Αθήνα, περνώντας από συγκεκριμένες αρχαίες κολόνες που αντιπροσωπεύουν σημεία προστασίας της πόλεως, κατέχοντας, σύμφωνα με την παράδοση, θεραπευτικές ιδιότητες, και φτάνει στο τελευταίο ορόσημο, μια κολόνα

που βρίσκεται στο σημείο όπου αργότερα (1835) οι Βαυαροί του Όθωνα θα πραγματοποιήσουν εργασίες για τη διάνοιξη της οδού Πειραιώς, όχι μακριά από το σημερινό Γκάζι. Εκεί ανοίγουν έναν μεγάλο λάκκο, σφάζουν τα δαμάλια και τα θάβουν στη γη μαζί με το άροτρο αλλά και με το σκεύος που περιέχει τα ονόματα των ασθενειών. Αμέσως μετά, η τρύπα στο έδαφος «σφραγίζεται» από την αρχαία κολόνα που παίρνει τον ρόλο του φρουρού για την αποτροπή μιας μελλοντικής απελευθέρωσης του κακού στην πόλη. Με ρίζες στα αρχαία Βουφόνια, η πανάρχαια τελετή έφτασε μέχρι τα τέλη του 19ου αι. και οι κολόνες που σχετίζονται με την τελετουργία της περιάρωσης αποκτούν ξεχωριστές ιαματικές ιδιότητες. Έτσι, οι πολίτες κρεμούν στις εσοχές τους μηνύματα και αντικείμενα που συνδέονται με τις ασθένειές τους, κάτι που σχετίζεται με την αρχαία λατρεία της Βραυρωνίας Αρτέμιδος. Στις μέρες μας, το κέντρο της πρωτεύουσας φιλοξενεί δύο κολόνες που διαπιστωμένα σχετίζονται με τελετουργικά περιάρωσης προηγούμενων αιώνων. Η πρώτη, ρωμαϊκής περιόδου του 2ου μεταχριστιανικού αιώνα, βρίσκεται στην οδό Μισαραλιώτου. Πρόκειται για την κολόνα που χρησιμοποιήθηκε ως σφραγίδα του τάφου των βοδιών κατά την περιάρωση του 1789. Η παλαιότερη θέση ήταν ανάμεσα στο Ηρώδειο και στο θέατρο του Διονύσου. Ο κίονας αυτός «ήταν ανέκαθεν ορατός και αναφέρονται σε αυτόν οι ξένοι περιηγητές που επισκέπτονταν την Ελλάδα τα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Αποτελούσε πάντοτε “σημάδι του τόπου”». Η δεύτερη εντοπίζεται στην πλατεία Φιλικής Εταιρείας, στο Κολωνάκι, σημείο στο οποίο μεταφέρθηκε από τη Δεξαμενή που βρίσκεται δίπλα στο Αδριάνειο Υδραγωγείο. Έδωσε το όνομά της σε ολόκληρη της περιοχή και πρόκειται και εδώ για κολόνα περιάρωσης, το τελετουργικό για την οποία πρέπει να έγινε αρκετά χρόνια πριν από το αντίστοιχο του 1789. Μέχρι πρόσφατα οι Έλληνες κολλούσαν με δύο μπαλίστρες κεριού μία τρίχα ή μία κλωστή από την κάλτσα του ασθενούς του οποίου επεδίωκαν τη θεραπεία.

Ο Βωμός των Δώδεκα Θεών: Εκεί όπου οι Αθηναίοι πρόσφεραν τα δάκρυά τους Κάπου ανάμεσα στον ναό και βωμό του Άρεως και στην Ποικίλη Στοά, στον χώρο της Αρχαίας Αγοράς, στην κεντρική περιοχή και πάνω στον τοίχο κοντά στη σιδηροδρομική γραμμή μόλις που ξεχωρίζει μέσα στη βλάστηση ένα μήμα του περιβολου του Ιερού των Δώδεκα Θεών. Ο περιηγητής Πausanias το ονομάζει Βωμό του Ελέους, του θεού της ευσπλαχνίας. Αδιάψευστος μάρτυρας του ιερού, η επιγραφή που διακρίνεται ανάμεσα στις πέτρες που χορτάριασαν: «Λέαγρος ανέθεκεν, Γλαύκωνος δώδεκα θεοίσιν», δηλαδή «Ο Λέαγρος, γιος του Γλαύκωνος, αφιέρωσε το άγαλμα [που δεν υπάρχει πια] στους δώδεκα θεούς». Ο Θουκυδίδης δίνει την πληροφορία πως ο Πεισίστρατος, γιος του Ιππία και εγγονός του φημισμένου Πεισίστρατου, ίδρυσε στην Αγορά ένα ιερό αφιερωμένο στους δώδεκα θεούς του Ολύμπου. Το ιερό ήταν ένας τετράγωνος περιφραγμένος χώρος με έναν βωμό στο κέντρο. Καταστράφηκε από τους βαρβάρους του Ξέρξη και ξαναχτίστηκε από τους Αθηναίους στο τέλος του Χρυσού Αιώνα. Επειδή βρισκόταν σε πολύ κεντρικό σημείο της Αγοράς, ο Βωμός των Δώδεκα Θεών χρησίμευε ως αφετηρία μέτρησης αποστάσεων (σταδιασμός), όπως σήμερα είναι αφετηρία μέτρησης η πλατεία Συντάγματος. Επίσης, το ιερό υπήρξε το κατεχοχόν άσυλο για τους διωκόμενους. Φαίνεται ότι ακόμα και στα ύστερα ρωμαϊκά χρόνια εξακολουθούσε να είναι τόπος ασυλίας, γι' αυτό ο Pausanias τον αναφέρει ως Βωμό του Ελέους. Σύμφωνα με τον Φιλόστρατο, ο θεός Έλεος λατρευόταν από τους Αθηναίους ως δέκατος τρίτος θεός. Σε αυτό τον εύσπλαχνο θεό δεν έκαναν αιματηρές θυσίες ούτε αναίμακτες προσφορές αλλά πρόσφεραν τα δάκρυά τους. Επιπλέον, οι Αθηναίοι έσθησαν βωμούς και λάτρεψαν την Αιδώ, την Ορμή και τη Φήμη, γι' αυτό και ο περιηγητής Pausanias εξαίρει τους Αθηναίους και πιστεύει πως είναι ευτυχέστεροι των άλλων θνητών, επειδή, όπως λέει, «είναι ολοφάνερο πως σε όσους είναι ανεπτυγμένη η ευσέβεια, σε βαθμό κάπως μεγαλύτερο από το σύνηθες, σε αυτούς ανάλογη είναι και η ευτυχία».

Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν τα βιβλία:

- Μοναστηράκι-Πλάκα, Οι γειτονιές των Θεών, Άρτεμις Σκουμπουρδή, Εκδόσεις Πατάκη
- Τα Γλυπτά της Αθήνας, Υπαίθρια Γλυπτική 1834-2004, Ζέττα Αντωνοπούλου, Εκδόσεις Ποταμός
- Αθήνα, Ιχνηλατώντας την πόλη με οδηγό την ιστορία και τη λογοτεχνία, Θανάσης Γιοχάλας-Τόνια Καφετζάκη, Εκδόσεις βιβλιοπωλείον της Εστίας
- Αγαλματένια Κρίνα, Μηνάς Παπαγεωργίου, Εκδόσεις Δαιδάλεος

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ

Τις προηγούμενες ημέρες παρακολουθήσαμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προβληματισμό τις δηλώσεις του Τούρκου προέδρου Ερντογάν περί «ανάγκης αναθεώρησης, αλλαγής ή ακόμα και κατάργησης της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης». Η δήλωση αυτή μόνο τυχαία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί. Σίγουρα είναι μία ακόμα πρόκληση που δεχόμαστε από την γείτονα χώρα η οποία επιβεβαιώνει τις πραγματικές προθέσεις και διαθέσεις του περιβάλλοντος Ερντογάν.

Ο Τούρκος πρόεδρος από την πρώτη στιγμή που βγήκε στο πολιτικό προσκήνιο της γείτονος έθεσε σε άμεση εφαρμογή το φιλόδοξο σχέδιό του που δεν είναι άλλο από το δόγμα του νεοοθωμανισμού δηλαδή την αναβίωση της οθωμανικής αυτοκρατορίας στα εδάφη που κάλυπτε ή ήλεγχε κάποτε. Εν μέρει το έχει πετύχει εκμεταλλευόμενος στο έπακρο κάθε ευκαιρία που του παρουσιάστηκε, δημιουργώντας συμμαχίες με κράτη που κατά καιρούς έχουν εγείρει ανάλογες προκλήσεις, διεκδικήσεις και αλυτρωτικές διαθέσεις εις βάρος της πατρίδας μας (βλέπε ΣΚΟΠΙΑ - Μακεδονικό, ΑΛΒΑΝΙΑ – Μεγ. Αλβανία), υπογράφοντας συμφωνίες αμυντικές, στρατιωτικές και οικονομικές και εν τέλει με το να προβάλει την Τουρκία ως προστάτη των απανταχού μουσουλμάνων και ως εγγυήτρια δύναμη της ασφάλειας και της ευημερίας στην ευρύτερη γεωπολιτική περιοχή.

Πριν όμως από την παράθεση της οποιασδήποτε ανάλυσης, εκτίμησης ή ερμηνείας θα πρέπει να παρουσιασθεί συνοπτικά το περιεχόμενο της συνθήκης της Λωζάννης, το οποίο οι περισσότεροι είτε το αγνοούμε τελείως είτε το γνωρίζουμε μερικώς. Σε κάθε περίπτωση πάντως θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι η ιστορία γράφεται με πραγματικά γεγονότα και όχι με μυθοπλασίες. Η υπογραφή της συνθήκης της Λωζάννης είναι ένα τέτοιο πραγματικό ιστορικό γεγονός που σημειώθηκε σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους και πάνω από όλα με συγκεκριμένες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις.

Η Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης κατέργησε ουσιαστικά την προηγηθείσα χρονικά Συνθήκη των Σεβρών (1920), η οποία υπήρξε η μεγαλύτερη διπλωματική νίκη της Ελλάδος μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή αφού δημιούργουσε την Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών και την οποία δεν είχε αποδεχθεί η τότε κυβέρνηση Κεμάλ Ατατούρκ. Η συνθήκη της Λωζάννης αποκατέστησε την διασαλευθείσα από το έτος 1914 ειρήνη και η υπογραφή της έγινε μετά την αποτυχία της Μικρασιατικής εκστρατείας, η οποία οδήγησε στην Μικρασιατική καταστροφή και την εκδίωξη από τη Μ. Ασία του ελληνικού στρατού.

Της υπογραφής της συνθήκης προηγήθηκε συνεδρίαση που ξεκίνησε την 20η Οκτωβρίου του έτους 1922. Η συνεδρίαση διακόπηκε την 4η Φεβρουαρίου του έτους 1923 και ξανάρχισε την 23η Απριλίου του έτους 1923. Μετά από οκτώ περίπου μήνες έντονων διαβουλεύσεων υπογράφηκε την 24η Ιουλίου του έτους 1923 στην πόλη Λωζάννη της Ελβετίας το τελικό κείμενο της συνθήκης μεταξύ των κρατών Αγγλίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Ιαπωνίας, Ελλάδος, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Σερβίας – Κροατίας – Σλοβενίας και Τουρκίας.

Απο όλα τα άρθρα της Συνθήκης τα σημαντικότερα πρὸς εξέταση που αφορούν την Ελλάδα και αποδεικνύουν τη σαθρότητα και γελοιότητα των τουρκικών διεκδικήσεων εις βάρος της πατρίδας μας είναι τα άρθρα 12, 13, 14, 15, 16 και 34 – 45. Ειδικότερα:

- Με τα άρθρα 12 και 13 η Τουρκία αναγνωρίζει ρητώς την ελληνική κυριαρχία επί των νήσων Σαμοθράκης, Λήμνου, Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου και Ικαρίας. Αναφέρεται καθαρά ότι η Τουρκία θα έχει την κυριαρχία επί όλων των νησιών που απέχουν λιγότερο από 3 ναυτικά μίλια (εξαιρουμένων των Ίμβρου, Τενέδου και Λαγουσών) από τις τουρκικές ακτές, ενώ η κυριαρχία επί των υπολοίπων νησιών της ανατολικής Μεσογείου πέρασε στην Ελλάδα. Η Ελλάδα από την πλευρά της υποχρεώθηκε να μην εγκαταστήσει ναυτική βάση ή να ανεγείρει οχυρωματικά έργα στα νησιά. Δηλαδή, προκειμένου να διασφαλιστεί η ειρήνη η Ελλάδα υποχρεώθηκε να εφαρμόσει μερική αποστρατικοποίηση.

- Με το άρθρο 14 ορίστηκε ότι οι νήσοι Ίμβρος, Τένεδος και Λαγούσες (Μαυρές) επί της εισόδου των Δαρδανελλίων περνούν υπό Τουρκική κυριαρχία με καθεστώς όμως ειδικής διοικητικής οργάνωσης. Κάτι όμως που μέχρι σήμερα δεν εφαρμόστηκε ποτέ.

- Με το άρθρο 15 η Τουρκία παραιτείται υπέρ της Ιταλίας παντός δικαιώματος και τίτλου επί των νήσων της Δω-

δεκανήσου (Αστυπάλαιας, Ρόδου, Χάλκης, Καρπάθου, Κάσσου, Τήλου, Νισύρου, Καλύμνου, Λέρου, Πάτμου, Λειψούς, Σύμης, Κως) και των εξ αυτών εξαρτωμένων νησίδων (βραχονησίδων) ως και της νήσου Καστελλοριζου που κατέχονταν έως τότε από την Ιταλία. Επιπλέον, ορίστηκε ότι το ζήτημα των Δωδεκανήσων θα κανονισθεί μεταξύ Ελλήνων – Δωδεκανησίων – Ιταλών. Στο ίδιο άρθρο η Τουρκία παραιτείται της αξιώσεως της περί μεταφοράς του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως εκτός τουρκικού εδάφους. Καθορίζονται τα της εκλογής του Πατριάρχου, ενώ ανάμεσα σε άλλα ορίζεται ότι ο Ιεράρχης που θα εκλεγεί ως Πατριάρχης να έχει την Τουρκική υπηκοότητα.

- Με το άρθρο 16, το οποίο είναι εξαιρετικής σημασίας, η Τουρκία δηλώνει *expressis verbis* (δια λόγων εκτεφρασμένων) ότι: «παρατείνεται παντός τίτλου και δικαιώματος πάσης φύσεως επί των εδαφών ή εν σχέσει προς τα εδάφη τα οποία κείνται πέραν των προβλεπομένων υπό της παρούσης συνθήκης ορίων, ως και επί των νήσων, εκτός εκείνων των οποίων η κυριαρχία έχει αναγνωρισθεί εις αυτήν δια της παρούσης συνθήκης».

Επομένως, κάθε αξίωση από την πλευρά της Τουρκίας επί των ελληνικών νήσων είναι όχι μόνο προκλητική και παράλογη, αλλά μη σύνομη και εξοργιστική.

Με τα άρθρα 34 – 45 προστατεύονται οι μειονότητες. Συγκεκριμένα, η Τουρκία αναλάμβανε την υποχρέωση να παρέχει σε όλους τους κατοίκους ξένων μειονοτήτων της Τουρκίας πλήρη προστασία και ελευθερία γλώσσας, θρησκείας κ.α. Από την άλλη, η Ελλάδα υποχρεούταν να χορηγήσει τα ίδια δικαιώματα στη μουσουλμανική μειονότητα στο έδαφός της (άρθρο 45). Επιπλέον, η Τουρκία παραιτείται οριστικώς πάσης απαιτήσεως κατά της ελληνικής κυβερνήσεως περί επανορθώσεων.

Η Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης όμως υπογράφηκε, όπως προαναφέρθηκε, και απο άλλες χώρες εκτός της Ελλάδος και της Τουρκίας. Κι αυτό διότι με τη συνθήκη αυτή δεν χαράχτηκαν μονάχα τα σύνορα Ελλάδας – Τουρκίας στα σημερινά τους όρια, αλλά καθορίστηκαν και τα σύνορα της Τουρκίας με την Βουλγαρία, την Συρία και το Ιράκ (άρθρο 2). Η Τουρκία όμως δήλωσε ότι αναγνωρίζει και αποδέχεται τα σύνορα και άλλων χωρών όπως της Γερμανίας, της Αυστρίας, της Βουλγαρίας, της Ουγγαρίας, της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Σερβίας και της Τσεχοσλοβακίας όπως αυτά καθορίζονται ή θέλουν καθορισθεί υπό των προβλεπομένων εν άρθρω 25 Συνθηκών ή από κάθε συμπληρωματική σύμβαση (άρθρο 26). Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 17 η Τουρκία παραιτείται από παντός δικαιώματος επί της Αιγύπτου και επί του Σουδάν. Τέλος, με το άρθρο 20 η Τουρκία αναγνωρίζει την προσάρτηση της Κύπρου από την Αγγλία την 5η Νοεμβρίου 1914.

Ο αντίκτυπος της Συνθήκης για την Ευρώπη.

Πράγματι με τη συνθήκη αυτή, όπως προαναφέρθηκε, η Τουρκία παραιτήθηκε από όλες τις διεκδικήσεις για τις παλιές περιοχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας εκτός των συνόρων της και εγγυήθηκε τα δικαιώματα των μειονοτήτων εντός της επικράτειάς της. Πέρα όμως από αυτό, το σπουδαιότερο είναι ότι πάνω σε αυτή τη συνθήκη οικοδομήθηκαν οι ελληνοτουρκικές σχέσεις του τελευταίου αιώνα. Η σύναψη της Συνθήκης αυτής τερμάτισε αφενός την ελληνοτουρκική διαμάχη και αφετέρου έθεσε τα θεμέλια για την ειρηνική συνεργασία και συνύπαρξη μεταξύ δύο γειτόνων λαών.

Όσον αφορά τη Ευρώπη, καταργήθηκαν οι διομολογήσεις, καθώς επίσης και τα προνόμια που είχαν ή απολάμβαναν οι διάφοροι Ευρωπαίοι στην οθωμανική επικράτεια. Επιπλέον τερματίστηκε ο μακροχρόνιος αγώνας για τη διάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ο οποίος είχε ξεκινήσει ήδη από το έτος 1699 με την υπογραφή τότε της Συνθήκης του Κάρλοβιτς. Στη θέση του γίγαντα με τα πήλινα πόδια, όπως χαρακτηριζόταν τότε η οθωμανική αυτοκρατορία, γεννήθηκε ένα νέο κράτος, η Τουρκική δημοκρατία, η οποία με την πάροδο των χρόνων θα εξελιχθεί σε έναν σημαντικότερο παράγοντα σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης παρουσιάζει το περίεργο, ίσως μοναδικό στην ιστορία χαρακτηριστικό, κατά το οποίο ο ηττημένος δηλ. η Οθωμανική Αυτοκρατορία κάθεται στο τραπέζι της ειρήνης εν πλήρη ισοτιμία με τους νικητές, επιτυγχάνοντας την πλήρη ικανοποίηση των εθνικών της βλέψεων.

Η εικόνα σήμερα.

Σε κάθε περίπτωση οι παραβιάσεις της συνθήκης της Λωζάννης από πλευράς Τουρκίας υπήρξαν συνεχείς με μία μικρή μονάχα ανάπαυλα κατά τα έτη 1946 – 1954 και με κορύφωση τα έτη 1941 - 1942, 1955, 1964 και 1974. Σήμερα, η Τουρκία εξακολουθεί να παραβιάζει την Συνθήκη και συγκεκριμένα τις διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα της ελληνικής μειονότητας (γλώσσας, θρησκείας, ελευθερίας, εκπαιδύσεως), τον εναέριο χώρο, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, την Δυτική Θράκη, το Αιγαίο κ.α.

Είναι η πρώτη φορά όμως από το έτος 1923, οπότε και υπογράφηκε η Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης, που Τούρκος πρόεδρος αναφέρεται ευθέως και καθαρά στη συνθήκη της Λωζάννης, αφήνοντας να εννοηθεί ότι η χώρα του δεν επωφελήθηκε από αυτήν. Στο μέλλον ίσως να μην υπάρξει Τούρκος πρωθυπουργός ή πρόεδρος που θα αμφισβητήσει τη διατύπωση αυτή του Ερντογάν περί αμφισβήτησης της συνθήκης ειρήνης της Λωζάννης.

Οι δηλώσεις περί αμφισβήτησης της Συνθήκης της Λωζάννης από τον Ταγίπ Ερντογάν έγιναν τη δεδομένη χρονική στιγμή για εσωτερική κατανάλωση αφού είναι γνωστά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γείτονος χώρα τόσο στο εσωτερικό της (ισλαμιστές κ.α.) όσο και στο εξωτερικό (Συρία, Κούρδοι κ.α.). Χρειάζονταν κάτι να συστειρώσει ή ακόμα και να αποπροσανατολίσει την τουρκική κοινή γνώμη και σε μια πιθανή παταγώδη αποτυχία (βλέπε επιχειρήσεις με Κούρδους, προσπάθειες δημιουργίας Κουρδικού κράτους) να στραφεί αλλού η προσοχή, δηλαδή προς Αιγαίο και Ελλάδα.

Θα πρέπει επιπλέον να τονισθεί ότι από το έτος 1974 η Τουρκία ακολουθεί μια σταθερή πολιτική γραμμή για αλλαγή του status quo στην ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου, που περιλαμβάνει επαναχάραξη συνόρων με ότι αυτό συνεπάγεται φυσικά. Για να δικαιολογηθεί το παράλογο αυτό της αναθεώρησης της συνθήκης της Λωζάννης κυκλοφορεί στην Τουρκία και μια θεωρία συνωμοσίας που φέρει τη Συνθήκη της Λωζάννης να περιλαμβάνει ένα μυστικό άρθρο για δήθεν λήξη της ισχύος της. Για την Τουρκία πάντως η ελληνική κυριαρχία σταματά στον 25ο παράλληλο που βρίσκεται λίγο ανατολικότερα της νήσου Άνδρου.

Από την άλλη πλευρά, η Ελλάδα έδειξε καλή πίστη. Σεβάστηκε και τήρησε τους όρους της συνθήκης με εντιμότητα και συνέπεια. Η ελληνική εξωτερική πολιτική όμως δεν υπήρξε ποτέ σταθερή απέναντι στην Τουρκία. Το πρωτόκολλο της Βέρνης (1976), τη Συμφωνία του Νταβός (1988) και τη περίφημη δήλωση «Βυθίσατε το Χόρα» ήρθαν να αντικαταστήσουν η διπλωματία των σεισμών, οι ζείμπεκιές και οι κουμπαριές. Αποτέλεσμα είναι οι συνεχείς παραβιάσεις του εθνικού μας εναέριου και θαλάσσιου χώρου από τουρκικά μαχητικά αεροσκάφη και τουρκικές φρεγάτες.

Επομένως, οι δύο χώρες ακολουθούν εντελώς διαφορετικές πολιτικές η μία από την άλλη. Η ελληνική εξωτερική πολιτική χαρακτηρίζεται από στρουθοκαμηλισμό, έλλειψη σοβαρότητας και υπευθυνότητας, υποτονικότητα ως προς τις αντιδράσεις, αφού ερμηνεύει τη στάση της Τουρκίας με όρους επικαιρότητας. Εκείνο όμως που απαιτείται πέραν βεβαίως της εγρήγορσης είναι η χάραξη και άσκηση εθνικής πατριωτικής πολιτικής που να υπηρετεί εθνικούς σκοπούς και στόχους με σεβασμό στο διεθνές δίκαιο.

Κλείνοντας, θα έλεγα ότι μπορεί ο τουρκικός στρατός να είναι σε θέση να προκαλέσει έναν πόλεμο, αλλά η Τουρκία όμως σε καμία των περιπτώσεων δεν μπορεί να απειλήσει την Ελλάδα. Κι αυτό διότι η Ελλάδα διαθέτει έναν σύγχρονο στρατό, μια πανίσχυρη πολεμική αεροπορία και ένα επίσης πανίσχυρο πολεμικό ναυτικό, παρά τα όποια προβλήματα, ατυχήματα ή επιπλοκές που έχουν κατά καιρούς εντοπιστεί και καταγραφεί.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

-Δαφνής Γρ., η Ελλάς μεταξύ δύο πολέμων, τόμος 1ος, σελ. 54, Αθήναι, 1955.

-Διαδικτυακός ιστότοπος <http://imbrosunion.com> (Η Συνθήκη της Λωζάννης, το πλήρες κείμενο).

-Διαδικτυακός ιστότοπος <http://ellas-vivlia.blogspot.com> (Η Συνθήκη της Λωζάννης 1922).

-Εγκυκλοπαιδικόν Νεώτερον Λεξικόν «ΗΛΙΟΥ», τόμος 7 «ΕΛΛΑΣ» & τόμος 12 σελ. 672.

-Εγκυκλοπαίδεια «ΠΑΠΥΡΟΣ ΛΑΡΟΥΣ ΜΠΡΙΤΑΝΝΙΚΑ», τόμος 39, σελ. 328.

-Κοραντής Αντ., Διπλωματική Ιστορία της Ευρώπης 1919 – 1955, τόμος 1ος, σσ 190 – 192, Αθήναι, 1968.

-Λέσχη των Νέων Ελλήνων. Η Συνθήκη της Λωζάννης. Το πλήρες κείμενο, προσθήκες – ερμηνευτικοί νόμοι, οι τουρκικές παραβιάσεις από το 1923 μέχρι σήμερα, πρόλογος Μελέτης Η. Μελετόπουλος, εκδόσεις Παπαζήση, Δεκέμβριος 1990.

-Νικολάου Γ. Χ., το Νομικόν Καθεστώς του Αιγαίου και η ελληνοτουρκική διένεξη, Αθήναι, 1992.

-Νικολάου Γ. Χ.Διεθνείς πολιτικές και στρατιωτικές συνθήκες - συμφωνίες και συμβάσεις από 1453 μέχρι σήμερα (Ελλάς - Χερσόνησος του Αίμου), βραβείο Ακαδημίας Αθηνών, εκδόσεις Ι. ΦΛΩΡΟΣ, β' έκδοση συμπληρωμένη.

-Παπαρρηγόπουλος Κ. – Καρολίδης Π. – Γ. Αναστασιάδης, εκδόσεις Αγγελάκη, σσ 305 – 307.

-Ρούκουνας Εμμ., εξωτερική πολιτική 1914 – 1923, Αθήνα, 1978, σελ. 374.

-Σκαλτσός Κ., θεωρία και κείμενα Διεθνούς δικαίου, εκδ. ΓΕΣ, 1985, σσ 495 – 499.

-Χριστόπουλος Γ., Διπλωματική Ιστορία της Νέας Ευρώπης, Αθήναι, 1935, σσ 57 – 59.

Κώστας Σχοινοχωρίτης, Ιστορικός - Συγγραφέας
www.ademesutiskepsi.blogspot.gr

Η ΕΛΑΤΕΙΑ 1900-1920

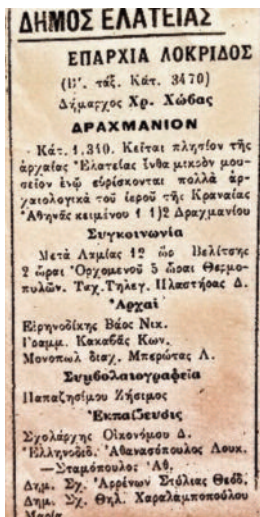
ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ, Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

Γράφει ο Παν. Γεωρ. Δημάκης

Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Αμφικλειάς-Ελατείας

Ένα σημαντικό, ιδιόγραφο χειρόγραφο, βιογραφικό σημείωμα, δημοσιεύω σήμερα, με συγκίνηση και θαυμασμό, αναφερόμενο στην Δασκάλα της, μίας ικανής και άξιας μαθήτριας, τού θταξίου Δημοτικού Σχολείου Θηλέων, τής Ασημίνας Αθ. Σταμοπούλου, από τήν Ελάτεια, πού έγραψε και τού γιού της, Λευτέρη Χρέμου, πού το διέσωσε, όπως και πολλά άλλα, συμβάλλοντας και συμπληρώνοντας αποφασιστικά, έναν σκοτεινό χώρο, με πτωχή ή και ανύπαρκτη, και λόγω εγγενών δυσχερειών, αλλά και ελλείψεως Αρχειακής επάρκειας, ιδίως στην εκπαίδευση Δημοτική και Μέση, στόν Νομό μας. Η Ασημίνα μάς προσπερνάει, συντάσσει ένα σχεδόν πλήρες βιογραφικό, έναν αρχειακό φάκελλο, τής Δασκάλας της, καταγράφει με αφοπλιστική ειλικρίνεια ενός παιδιού, τις εκπαιδευτικές της μεθόδους, πού υπερβαίνουν ακόμη και τήν άγνωστη σχεδόν τότε μέθοδο τής Μαρίας- Θέκλας Μοντεσσόρι, ει-

Εμπ.Οδηγός 1902

σάγοντας εργασιακό σχολικό κύκλο, όσμωση με τήν κοινωνική αλληλεγγύη και άλλα θαυμαστά και πρωτότυπα, όπως θα αναγνώσετε στην συνέχεια. Δυστυχώς περισσότερα, για την ανατρεπτική αυτή Δασκάλα, δεν υπάρχουν, αλλά η ελπίδα ποτέ δεν πεθαίνει, ίσως κάποια πάλι, ξεχασμένη κασέλα, να κρύβει μυστικά και ντοκουμέντα, για τήν γυναίκα αυτή, πού ήρθε με λουστρινένια γοβάκια, στους λασπόδρομους μίας περικόλειστης επαρχιακής πολίχνης και η μόνη αποτύπωση, τής εικόνας της, είναι η φωτογραφία (φωτο1), με το σμήνος τών μαθητριών της, μέσα στο οποίο βρίσκεται και η μικρούλα βιογράφος της, ίσως και αρκετά από τα εκατό βαφτιστήρια της. Η Μαριγώ Χαραλαμποπούλου, βρίσκεται στο κέντρο, καθήμενη, ως Μεγάλη Μητέρα και ήταν. Κατοικούσε, στην οικία τού ιατρού Κ. Νικοπούλου, αυτή είναι η μόνη, προσωπική πληροφορία, επί τού παρόντος, εκτός τού εμπορικού οδηγού Ελατείας (φωτό 2), πού αναγράφεται το όνομα της. Η Ελάτεια διαχρονικά είχε υψηλά πολιτιστικά επίπεδα, όπως αναφέρουν οι περιηγητές και συγγραφείς, τών αρχαίων χρόνων, Γυμνάσιο, (Κύλικας Δραχμανίου, ο μαθητής και ο δάσκαλος), Βουλή, Δικαστήρια, Νομογράφους, Ναό Ασκληπιού (νοσοκομείο), τόν φιλότεχνο Μνάσωνα, μαθητή τού Αριστοτέλη, στο Λύκειο Αθηνών, Άρχοντες, στρατηγούς αυτοκράτορες, ακόμη και "χειροσκόπο" Επίσης στην Ελάτεια, γεννήθηκε ο συγγραφέας και εκπαιδευτικός Αλέξανδρος Γεωργίου Μακρυναίος, το 1863. Ο Αλ. Μακρυναίος είναι καταχωρημένος επίσης, στόν κατάλογο ψηφισάντων στον Δήμο ΕΛΑΤΕΙΑΣ το 1892, με επάγγελμα διδάσκαλος κάτοικος ΕΛΑΤΕΙΑΣ ετών 29, εξ αυτού συνάγεται, ότι εδίδαξε, στην Ελάτεια, αλλά πέραν αυτού, δεν υπάρχει καμμία άλλη πληροφορία, επί τού παρόντος. Επίσης στόν κατάλογο Ενόρκων, στο ΦΕΚ τού 1856, σημειώνεται το όνομα Σπύρος Αλ. Μακρυναίος, ετών 30 κάτοικος Ελατείας δημογραμματοεύς. Συνελόντι ειπείν, τής

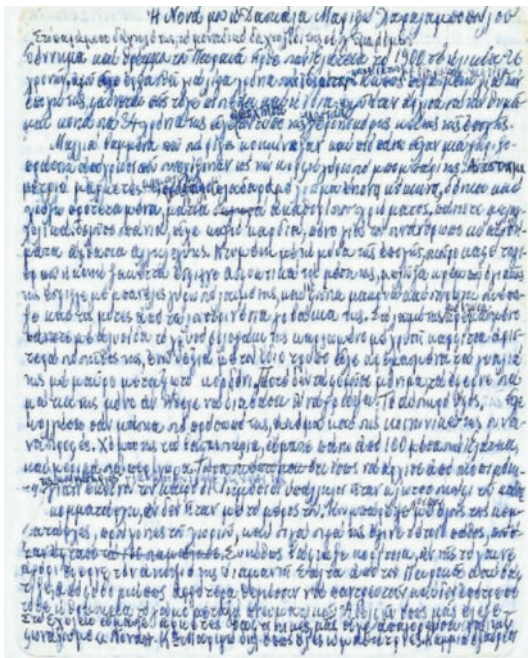
Δασκάλας Μαριγώς, η μνήμη είναι και σήμερα ζώσα, εν Ελάτεια, αφού με το έργο της στην τοπική κοινωνία, κέρδισε τον δίκαιο και ακριβό έπαινο, πού απολαμβάνουν, μετά θάνατον λίγοι.

Η ΔΑΣΚΑΛΑ ΜΟΥ ΜΑΡΙΓΩ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΛΑΤΕΙΑΣ
ΑΣΗΜΙΝΑΣ ΑΘ. ΣΤΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Μίνα Α. Σταμοπούλου 1924 : (ετών 17)
αργότερα, Χρέμου Αρχείο Ελ. Ν. Χρέμου

Η Ασημίνα Αθ. Σταμοπούλου 1907-1994, από τήν Ελάτεια, ήταν σύζυγος τού μακαρίου ιατρού Νικολάου Χρέμου. Τήν γνώρισα ως γειτόνισσα, πολύ καλά, χωρίς βέβαια να υποπτευθώ τον εσωτερικό πνευματικό της πλούτο και μεγάλωσα με τα παιδιά της. Ήταν μια καλλονή τής εποχής της, με πολλά πνευματικά χαρίσματα, πού αναΰδονται, μέσα από το εξαίρετο χειρογράφο της, για την δασκάλα της Μαριγώ, ένα μοναδικής αξίας βιογραφικό αναλυτικό σημείωμα, πού με μαεστρία, μάς ανοίγει ένα παράθυρο, να δούμε στο κοντινό παρελθόν, τήν αγωνιώδη προσπάθεια, μίας φωτισμένης δασκάλας, να αναβαθμίσει τήν κοινωνική θέση, τών κορασίδων, σε μία αγροτική Κοινωνία, συγκροτημένη με σιδερένιο εθιμικό πλέγμα σχέσεων και θέσεων. Προσκυνώ τήν μνήμη της.

Στο παράμεσο δάχτυλό της, το μοναδικό δαχτυλίδι της, σε σχήμα ρόμβου. Γέννημα και θρέμμα τού Πειραιά ήρθε στην Ελάτεια στις αρχές τού 1900 σε ηλικία 26 χρόνων, αφού είχε εργασθεί, για λίγα χρόνια, στην ιδιαίτερη πατρίδα της. Κάπως περασμένη για τήν εποχή της, φαίνεται πώς το'χε πιστέψει και η ίδια, αφού όταν άρχισα να τήν θυμάμαι, γύρω στα 35 χρόνια της, είχε αποκτήσει τον τύπο τής γεροντοκόρης, εκείνης τής εποχής. Μαλλιά βαμμένα πού στις ρίζες κοκκίνιζαν, ενώ πιο πάνω είχαν μια γκριζοπράσινη απόχρωση, πού συνεχίζονταν ως τήν κορφή, γύρω στο μπομπάρι* της. Ανάστημα μέτριο, με λίγες καμπύλες, μάγουλα πλαδαρά, με χρώμα έντονα κόκκινα, δόντια και χείλη προτεταμένα, μάτια ακαθορίστου χρώματος, πάντοτε μελαγχολικά. Γελούσε σπάνια, μα είχε καλή καρδιά, πόνο για τον συνάνθρωπο και αισθήματα άφθαστα αλληλεγγύης. Ντυμένη με την μόδα τής εποχής, σκούρο καφέ ταγιέρ πού η κοντή ζακέτα του, έσφιγγε ασφυκτικά τήν μέση της, μπλουζά κρέμ πού ο γιακάς της, με μπανέλες έκλεινε γύρω στο λαιμό της, και η φούστα μακρυά

και σουρωτή, σκέπταζε και τις μύτες από τα λουστρινένια γοβάκια της. Στο λαιμό της μόνιμα κρεμασμένο, με αλυσίδα το χρυσό ρολογάκι της, ασφαλισμένο με χρυσή καρφίτσα, αριστερά στο στήθος της, ενώ δεξιά με τον ίδιο τρόπο, είχε κρεμασμένα τα γυαλιά της, με μαύρο μεταξωτό κορδόνι. Ποτέ δεν τα φορούσε μόνιμα, τα έφερνε στα μάτια της, μόνο αν ήθελε να διαβάσει ή να γράψει. Το αυστηρό υφός ήταν μόνιμη έκφραση στο πρόσωπό της, ακόμα και στις κοινωνικές της συναναστροφές. Πάθος της τα βαφτιστήρια, είμαστε πάνω από εκατό μέσα στην Ελάτεια, και μερικά στα περίχωρα. Συνήθως βάφτιζε κορίτσια, αν τής τύχαινε αγόρι έφερνε τον ανιψιό της Διαμαντή Σάλτα, από τον Πειραιά, ώστε τα ετερόφυλα παιδιά, να μην είναι πνευματικά αδέρφια, κάτι πού θα απέκλειε πιθανό γάμο τους, στο μέλλον. Είχε το σύστημα της. Τήν ώρα πού εξέταζε στον πίνακα 3η και 4η τάξη, οι μαθήτριες τής 5ης και 6ης, έκαναν μάθημα ψιθυριστά στην 1η μικρή και την 1η μεγάλη, καμμία φορά και στη 2η τάξη. Όταν έκαναν μάθημα η 5η και η 6η, όλες οι τάξεις σκυμμένες, στα εργόχειρα. Κάθε μήνα μάς υποχρέωνε, να φέρνουμε από μία πεντάρα, ή περισσότερα αναλόγως, με τις οικονομικές δυνατότητες, η καθεμία, για τα έξοδα τού Σχολείου, όπως μας έλεγε. Τα χρήματα αυτά τα συγκέντρωνε, σε έναν κουμπαρα, πού βρίσκονταν δίπλα της, πάνω στην έδρα.

Όταν απουσίαζαν, δύο τρεις ή και περισσότερες μαθήτριες, μάς έστελνε στα σπίτια τους, να πληροφορηθούμε τον λόγο. Η πιο πρόχειρη δικαιολογία, ήταν ότι είχαν αρρωστήσει, μα πίσω απ'αυτή, κρύβονταν άλλοτε, η ανέχεια τής οικογένειας, πού δεν είχε να αγοράσει στο κοριτσάκι τήν πλάκα, το βιβλίο, το ύφασμα και τις κλωστές, για το απαραίτητο εργόχειρο. Άλλοτε η ανάγκη τής μάνας, να πάει στο χωράφι, κι έπρεπε να κρατήσει το κοριτσάκι, για να προσέχει τα μικρότερα αδέρφια του, ακόμη και να μαγειρέψει το δείπνο τής οικογένειας. Για τα δύο πρώτα, εύρισκε λύση, η θαυμάσια εκείνη δασκάλα μας. Έπαιρνε με τρόπο, από τα χρήματα του κουμπαρα και έστελνε, από τις μαθήτριες τής 5ης ή τής 6ης να αγοράσουν, δύο ή τρεις πλάκες, λίγο χασέ και κλωστή, πού κατόπιν μοίραζε, λέγοντας πώς τα δάνειζε το Σχολείο. Για τήν τελευταία όμως αιτία, πολλές φορές ερχόταν σε σύγκρουση με τούς γονείς τού κοριτσιού.

* Μπομπάρι ένα παρελκόμενο τής γυναικείας κόμμωσης πού χρησίμευε να δίνει όγκο στα μαλλιά. Σχολιάζει παρακάτω ο Λευτέρης Ν. Χρέμος, το χειρόγραφο αυτό τής μητέρας του.....Εδώ τελειώνει η περιγραφή τής μητέρας μου για αυτή τήν εξαιρετική γυναίκα και δασκάλα. Ίσως είχε γράψει περισσότερα πού χάθηκαν. Η μνήμη τής Κυρίας Μαριγώς, θα ήταν από τις λίγες ανεξάρτητες γυναίκες με καριέρα εκείνα τα χρόνια, είχε παραμείνει άσβεστη στην Ελάτεια για χρόνια πολλά. Η μητέρα μου και άλλοι τήν ανέφεραν συχνά πυκνά με αγάπη και θαυμασμό, για τήν χαρά της και τήν αφοσίωση της, στην εκπαίδευση τών κοριτσιών τού χωριού. Έργο αφάνταστα δύσκολο με τις επικρατούσες συνθήκες και πρωτοποριακό για τήν εποχή. Ακόμα και ο παππούς μου, Αθανάσιος Σταμόπουλος, δάσκαλος ο ίδιος και μάλλον προοδευτικός, όταν η Κυρία Μαριγώ έφερνε τήν κουβέντα στη μητέρα μου λέγοντας... θα σου γίνει αυτή μία η δασκάλα ... έσπευδε να διακόψει λέγοντας...δεν χρειάζεται, δεν χρειάζεται θα παντρευτεί να κάνει οικογένεια, εκεί πέρα. Έτσι και έγινε. Όμως η μητέρα μου, χάρις στα φώτα πού έδωσε σ αυτήν και άλλες πολλές ή Κυρία Μαριγώ, έγραφε με άφογη ορθογραφία και σύνταξη, εκφράζοντας ξεκάθαρα τις απόψεις της, πολλές φορές εμπνευσμένα. Το δε εργόχειρο, το πλέξιμο και κυρίως το κέντημα; δεν τής έλειπε ποτέ. Είτε σαν ευχάριστη απασχόληση στην σχολή της, είτε σαν βάλαμο για τις πίκρες και τις απογοητεύσεις της ζωής της. Λευτέρης Χρέμος.

Ο Λόγος του Κολοκοτρώνη στην Πνύκα

Αποτελεί την πνευματική παρακαταθήκη του Γέρου του Μωριά προς τη νέα γενιά. Εκφωνήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1838 στην Πνύκα και πρωτοδημοσιεύτηκε στις 13 Νοεμβρίου 1838 στην αθηναϊκή εφημερίδα «Αιών», που εξέδιδε ο ιστορικός Ιωάννης Φιλήμων.

Στις 7 Οκτωβρίου 1838 ο γηραιός στρατηγός και ενεργεία Σύμβουλος Επικρατείας Θεόδωρος Κολοκοτρώνης επισκέφθηκε το Βασιλικό Γυμνάσιο της Αθήνας (νυν 1ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας) για να παρακολουθήσει τη διδασκαλία του γυμνασιάρχη Γεωργίου Γενναδίου (1784-1854) για τον Θουκυδίδη. Τόσο εντυπωσιάστηκε από την «παράδοσιν του πεπαιδευμένου γυμνασιάρχου και από την θέαν τοσούτων μαθητών», ώστε εξέφρασε την επιθυμία να μιλήσει και ο ίδιος προς τους μαθητές. Την πρότασή του απεδέχθη ο Γεννάδιος και λόγω της στενότητας του χώρου και του πλήθους των μαθητών η ομιλία του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη ορίσθηκε για τις 10 το πρωί της 8ης Οκτωβρίου 1838 στην Πνύκα.

Το γεγονός μαθεύτηκε στη μικρά τότε Αθήνα και εκτός από τους μαθητές, πλήθος ανθρώπων «διαφόρων επαγγελμάτων και τάξεων» συνέρρευσε στην Πνύκα το πρωί της 8ης Οκτωβρίου για να ακούσει τον ηγέτη της Επανάστασης του '21. Ξαφνικά, στον χώρο της ομιλίας εμφανίσθηκε «σμήνος χωροφυλακής», αποφασισμένο να διαλύσει τη συγκέντρωση, επειδή προφανώς, ως βασιλικότερο του βασιλέως Όθωνα, τη θεώρησε αντικαθεστωτική. Όμως, μετά τη διαβεβαίωση του γυμνασιάρχη και των καθηγητών για το «αθώο της πράξεως», οι χωροφύλακες αποχώρησαν και η ομιλία έγινε κανονικά. Άλλωστε, ο Κολοκοτρώνης δεν αποτελούσε κίνδυνο για τη δυναστεία, αφού τα είχε βρει με τον Όθωνα και κατείχε μάλιστα το αξίωμα του Συμβούλου της Επικρατείας, δηλαδή του πολιτικού συμβούλου του βασιλιά. (Το Συμβούλιο της Επικρατείας εκείνης της εποχής, που ήταν πολιτικό σώμα, δεν πρέπει να συγχέεται με το σημερινό Συμβούλιο της Επικρατείας, που είναι δικαστικός σχηματισμός.)

Η Ομιλία

Παιδιά μου!

Εισ τον τόπο τούτο, οπού εγώ πατώ σήμερα, επατούσαν και εδημηγορούσαν τον παλαιό καιρό άνδρες σοφοί, και άνδρες με τους οποίους δεν είμαι άξιος να συγκριθώ και ούτε να φθάσω τα ίχνη των. Εγώ επιθυμούσα να σας ιδώ, παιδιά μου, εις την μεγάλη δόξα των προπατόρων μας, και έρχομαι να σας ειπώ, όσα εις τον καιρό του αγώνος και προ αυτού και ύστερα απ' αυτόν ο ίδιος επαρατήρησα, και απ' αυτά να κάμωμε συμπερασμούς και δια την μέλλουσιν ευτυχίαν σας, μολονότι ο Θεός μόνος ηξεύρει τα μέλλοντα. Και δια τους παλαιούς Έλληνας, οποίας γνώσεις είχαν και ποία δόξα και τιμήν έχαιραν κοντά εις τα άλλα έθνη του καιρού των, οποίους ήρωας, στρατηγούς, πολιτικούς είχαν, δια ταύτα σας λέγουν καθ' ημέραν οι διδάσκαλοί σας

και οι πεπαιδευμένοι μας. Εγώ δεν είμαι αρκετός. Σας λέγω μόνον πως ήταν σοφοί, και από εδώ επήραν και εδανείσθησαν τα άλλα έθνη την σοφίαν των.

Εισ τον τόπον, τον οποίον κατοικούμε, εκατοικούσαν οι παλαιοί Έλληνες, από τους οποίους και ημείς καταγόμεθα και ελάβαμε το όνομα τούτο. Αυτοί διέφεραν από ημάς εις την θρησκείαν, διότι επροσκυνούσαν τες πέτρες και τα ξύλα. Αφού ύστερα ήλθε στον κόσμο ο Χριστός, οι λαοί όλοι επίστευσαν εις το Ευαγγέλιό του, και έπαυσαν να λατρεύουν τα είδωλα. Δεν επήρε μαζί του ούτε σοφούς ούτε προκομμένους, αλλ' απλούς ανθρώπους, χωρικούς καί ψαράδες, και με τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος έμαθαν όλες τες γλώσσες του κόσμου, οι οποίοι, μολονότι όπου και αν έβρισκαν εναντιότητες και οι βασιλείς και οι τύραννοι τους κατέτρεχαν, δεν ημπούρεσε κανένας να τους κάμη τίποτα. Αυτοί εσετέρωσαν την πίστιν.

Οι παλαιοί Έλληνες, οι πρόγονοί μας, έπεσαν εις την διχόνοια και ετρώγονταν μεταξύ τους, και έτσι έλαβαν καιρό πρώτα οι Ρωμαίοι, έπειτα άλλοι βάρβαροι καί τους υπόταξαν. Ύστερα ήλθαν οι Μουσουλμάνοι και έκαμαν ό,τι ημπορούσαν, δια να αλλάξη ο λαός την πίστιν του. Έκοψαν γλώσσες εις πολλούς ανθρώπους, αλλ' εστάθη αδύνατο να το κατορθώσουν. Τον ένα έκοπταν, ο άλλος το σταυρό του έκαμε. Σαν είδε τούτο ο σουλτάνος, διόρισε ένα βιτσερέ [αντιβασιλέα], έναν πατριάρχη, καί του έδωσε την εξουσία της εκκλησίας. Αυτός και ο λοιπός κλήρος έκαμαν ό,τι τους έλεγε ο σουλτάνος. Ύστερον έγιναν οι κοτζαμπάσηδες [προεστοί] εις όλα τα μέρη. Η τρίτη τάξη, οι έμποροι και οι προκομμένοι, το καλύτερο μέρος των πολιτών, μην υποφέροντες τον ζυγό έφευγαν, και οι γραμματισμένοι επήραν και έφευγαν από την Ελλάδα, την πατρίδα των, και έτσι ο λαός, όστις στερημένος από τα μέσα της προκοπής, εκατήντησεν εις αθλίαν κατάσταση, και αυτή αύξαινε κάθε ήμερα χειρότερα· διότι, αν ευρίσκετο μεταξύ του λαού κανείς με ολίγην μάθηση, τον ελάμβανε ο κλήρος, όστις έχαιρε προνόμια, ή εσύρετο από τον έμπορο

της Ευρώπης ως βοηθός του ή εγίνετο γραμματικός του προεστού. Και μερικοί μην υποφέροντες την τυραννίαν του Τούρκου και βλέποντας τες δόξες και τες ηδονές οπού ανελάμβαναν αυτοί, άφηναν την πίστη τους και εγίνοντο Μουσουλμάνοι. Καί τοιουτοτρόπως κάθε ήμερα ο λαός ελίγνευε καί επτώχαινε.

Εισ αυτήν την δυστυχισμένη κατάσταση μερικοί από τους φυγάδες γραμματισμένους εμετάφραζαν και έστελναν εις την Ελλάδα βιβλία, και εις αυτούς πρέπει να χρωστούμε ευγνωμοσύνη, διότι ευθύς οπού κανένας άνθρωπος από το λαό εμάνθανε τα κοινά γράμματα, εδιάβαζεν αυτά τα βιβλία και έβλεπε ποίους είχαμε προγόνους, τι έκαμεν ο Θεμιστοκλής, ο Αριστείδης και άλλοι πολλοί παλαιοί

μας, και εβλέπαμε και εις ποίαν κατάσταση ευρισκόμεθα τότε. Όθεν μας ήλθεν εις το νου να τους μιμηθούμε και να γίνουμε ευτυχέστεροι. Και έτσι έγινε και επροόδευσεν η Εταιρεία.

Όταν αποφασίσαμε να κάμωμε την Επανάσταση, δεν εσυλλογισθήκαμε ούτε πόσοι είμεθα ούτε πως δεν έχομε άρματα ούτε ότι οι Τούρκοι εβαστούσαν τα κάστρα και τας πόλεις ούτε κανένας φρόνιμος μας είπε «πού πάτε εδώ να πολεμήσετε με σιταροκάραβα βατσέλα», αλλά ως μία βροχή έπεσε εις όλους μας η επιθυμία της ελευθερίας μας, και όλοι, και ο κλήρος μας και οι προεστοί και οι καπεταναίοι και οι πεπαιδευμένοι και οι έμποροι, μικροί και μεγάλοι, όλοι εσυμφωνήσαμε εις αυτό το σκοπό και εκάμαμε την Επανάσταση.

Εισ τον πρώτο χρόνο της Επαναστάσεως είχαμε μεγάλη ομόνοια και όλοι ετρέχαμε σύμφωνοι. Ο ένας επήγεν εις τον πόλεμο, ο αδελφός του έφερνε ξύλα, η γυναίκα του εζύμωνε, το παιδί του εκουβα-

λούσε ψωμί και μπαρουτόβολα εις το στρατόπεδον και εάν αυτή η ομόνοια εβαστούσε ακόμη δύο χρόνους, ηθέλαμε κυριεύσει και την Θεσσαλία και την Μακεδονία, και ίσως εφθάναμε και έως την Κωνσταντινούπολη. Τόσον τρομάξαμε τους Τούρκους, οπού άκουγαν Έλληνα και έφευγαν χίλια μίλια μακρά. Εκατόν Έλληνες έβαζαν πέντε χιλιάδες εμπρός, και ένα καράβι μιαν άρμάδα. Αλλά δεν εβάσταξε!

Ήλθαν μερικοί και ηθέλησαν να γένουν μπαρμπερηδες εις του κασιδή το κεφάλι. Μας πονούσε το μπαρμπερισμά τους. Μα τι να κάμομε; Είχαμε και αυτουών την ανάγκη. Από τότε ήρχισεν η διχόνοια και εχάθη η πρώτη προθυμία και ομόνοια. Και όταν έλεγες τον Κώστα να δώσει χρήματα διά τας ανάγκας του έθνους ή να υπάγει εις τον πόλεμο, τούτος επρόβαλλε τον Γιάννη. Και μ' αυτόν τον τρόπο κανείς δεν ήθελε ούτε να συνδράμει ούτε να πολεμήσει. Και τούτο εγίνετο, επειδή δεν είχαμε ένα αρχηγό και μίαν κεφαλή. Αλλά ένας έμπαινε πρόεδρος έξι μήνες, εσηκώνετο ο άλλος και τον έριχνε και εκάθετο αυτός άλλους τόσους, και έτσι ο ένας ήθελε τούτο και ο άλλος το άλλο. Ισως όλοι ηθέλαμε το καλό, πλην καθένας κατά την γνώμη του. Όταν προστάζουμε πολλοί, ποτέ το σπίτι δεν χτίζεται ούτε τελειώνει. Ο ένας λέγει ότι η πόρτα πρέπει να βλέπει εις το ανατολικό μέρος, ο άλλος εις το αντικρινό και ο άλλος εις τον Βορέα, σαν να ήτον το σπίτι εις τον αραμπτά και να γυρίζει, καθώς λέγει ο καθένας. Με τούτο τον τρόπο δεν κτίζεται ποτέ το σπίτι, αλλά πρέπει να είναι ένας αρχιτέκτων, οπού να προστάζει πως θα γενεί. Παρομοίως και ημείς εχρησιζόμεθα έναν αρχηγό και έναν αρχιτέκτονα, όστις να προστάζει και οι άλλοι να υπακούουν και να ακολουθούν. Αλλ' επειδή είμεθα εις τέτοια κατάσταση, εξ αιτίας της διχόνοιας, μας έπεσε η Τουρκία επάνω μας και κοντέψαμε να χαθούμε, και εις τους στερνούς επτά χρόνους δεν κατορθώσαμε μεγάλη πράγματα.

Εισ αυτή την κατάσταση έρχεται ο βασιλεύς, τα πράγματα ησυχάζουν και το εμπόριο και η γεωργία και οι τέχνες αρχίζουν να προοδεύουν και μάλιστα η παιδεία. Αυτή η μάθησις θα μας αυξήσει και θα μας ευτυχήσει. Αλλά διά να αυξήσομεν, χρειάζεται και η στερέωσις της πολιτείας μας, η όποία γίνεται με την καλλιέργεια και με την υποστήριξη του Θρόνου. Ο βασιλεύς μας είναι νέος και συμμορφώνεται με τον τόπο μας, δεν είναι προσωρινός, αλλ' η βασιλεία του είναι διαδοχική και θα περάσει εις τα παιδιά των παιδιών του, και με αυτόν κι εσείς και τα παιδιά σας θα ζήσετε. Πρέπει να φυλάξετε την πίστη σας και να την στερεώσετε, διότι, όταν επιάσαμε τα άρματα είπαμε πρώτα υπέρ πίστεως και έπειτα υπέρ πατρίδος. Όλα τα έθνη του κόσμου έχουν και φυλάττουν μια Θρησκεία. Και αυτοί, οι Εβραίοι, οι οποίοι κατατρέχοντο και μισούντο και από όλα τα έθνη, μένουν σταθεροί εις την πίστη τους.

Εγώ, παιδιά μου, κατά κακή μου τύχη, εξ αιτίας των περιστάσεων, έμεινα αγράμματος και δια τούτο σας ζητώ συγχώρηση, διότι δεν ομιλώ καθώς οι δάσκαλοι σας. Σας είπα όσα ο ίδιος είδα, ήκουσα και εγνώρισα, δια να ωφεληθήτε από τα απερασμένα και από τα κακά αποτελέσματα της διχονοίας, την οποίαν να αποστρέφεσθε, και να έχετε ομόνοια. Εμάς μη μας τηράτε πλέον. Το έργο μας και ο καιρός μας επέρασε. Και αι ημέραι της γενεάς, η οποία σας άνοιξε το δρόμο, θέλουν μετ' ολίγον περάσει. Την ήμερα της ζωής μας θέλει διαδεχθή η νύκτα του θανάτου μας, καθώς την ήμεραν των Αγίων Ασωμάτων θέλει διαδεχθή η νύκτα και η αυριανή ήμερα. Εισ εσάς μένει να ισάσετε και να στολίσετε τον τόπο, οπού ημείς ελευθερώσαμε· και, δια να γίνη τούτο, πρέπει να έχετε ως θεμέλια της πολιτείας την ομόνοια, την θρησκεία, την καλλιέργεια του Θρόνου και την φρόνιμον ελευθερία. Τελειώνω το λόγο μου. Ζήτω ο Βασιλεύς μας Όθων! Ζήτω οι σοφοί διδάσκαλοι! Ζήτω η Ελληνική Νεολαία!

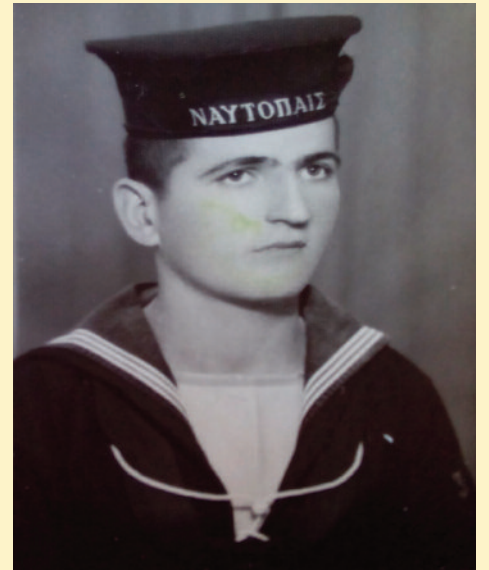
Κάθε φωτογραφία... χίλιες αναμνήσεις

Από πάνω και αριστερά: Γεώργιος Αχ.Γκιώνης, Επαμεινώνδας Αθ. Σίδερης, Κωνσταντίνος Ν. Μπέρδος, Ανδρέας Αθ. Δάρρας, Κωνσταντίνος Παν. Αλεξίου
Από κάτω και αριστερά: Δημήτριος Αθ. Δάρρας, Δημήτριος Γ. Χήνης, Επαμεινώνδας Αθ. Μητσάκος, Σταμάτης Αθ. Δάρρας.

1948 Φλώρινα. Από αριστερά επάνω: Τάκης Σεραφείμ από Κυριάκι, Παπαμήτρος Γεώργιος από Αγ. Θεοδώρους Θηβών, Παπαμάρκου Γεώργιος Μαλεσίνα.
Από αριστερά κάτω: Μερτζιάνης Νίκος από Ορχομενό, Τσεκούρας Δημήτριος από Στείρι Θηβών και Κωνσταντίνος Νυδριώτης από Μαρτίνο.

Ναύτης: Αθανάσιος Ιωάννου Νυδριώτης

Μαρτίνο 1956. Από αριστερά: Παναγιώτης Ιωάννου Δημάκης, Θεμιστοκλής Μπάθας, ο μικρός Αθανάσιος Κωνσταντίνου Νυδριώτης, Κωνσταντίνος Αθανασίου Νυδριώτης.

Αλέξανδρος Αθ. Κυριακούσης (1948)

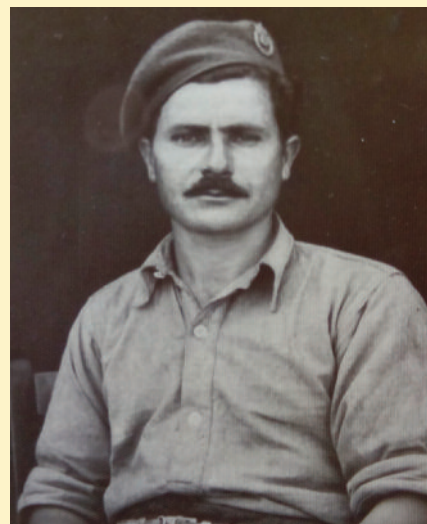
Ηλίας Ιωάννου Τούμπης

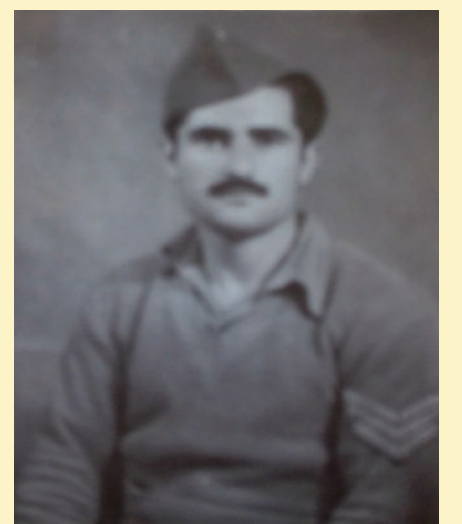
Βασίλειος Κων/νου Μπάτσος

Χρήστος Αναστασίου Δάρρας

Παναγιώτης Ιωάννης Αλεξίου (1948)

Αθανάσιος Γεωργίου Τούμπης (Γρεβεννά, 1948)

Άγιος Νεκτάριος: Οι τελευταίες στιγμές του στο Αρεταίειο

Συνέχεια από σελίδα 8

τρόγυρα ευωδία!

Μια από τις τρόφιμες της αδελφότητας ανησύχησε.

«Θα πρέπει να επισπεύσουμε τον ενταφιασμό, πέταξε με σπουδή στην οσία Ξένη. Δεν μπορεί, γερόντισσά μου, σώμα είναι, θα βρωμίσει».

Το βράδυ που κοιμήθηκε, είδε ολοζώντανο σιμά της τον γέροντα ντυμένο στα αρχιερατικά του άμφια.

» Σεβασμιώτατε», ανάκραξε. Και γονάτισε να του ασπασθεί το χέρι.

«Βρωμά παιδί μου, το χέρι μου;» τη ρώτησε επιτιμητικά.

» Μοσκομυρίζει σεβασμιώτατε», ψιθύρισε.

«Τι μυρίζει;»

«Λιβάνι και αλόη.»

«Τότε μη φοβείσαι και διά το λείψανον.»

Ξύπνησε καταφοβισμένη. Έτρεξε στο φέρετρο, ασπάσθηκε τρεις φορές τα κρινοδάχτυλα των χεριών. Και ξαναπρόσεξε που έτρεχε συνέχεια στη μορφή ιδρώτας – μύρο.

Φυσικά φρόντισαν και για τον ενταφιασμό. Θα τον τοποθετούσαν εκεί πλάγια στο ναό, χαμηλά στο πεύκο. Στο καταπράσινο και φουντωτό βελονόφυλλο δεντρί που τόσο αυτός καμάρωνε κι αγαπούσε. Εκεί, που κάποτε η πρώτη εκείνη γερόντισσα κάτοικος, σαν έσκαβε για να το φυτέψει, τοσοδούλι και μικράκι, άκουσε την παράδοξη φωνή: «άφησε τόπο για ένα τάφο». Ναι, τώρα όλα ξεκαθάριζαν. Ο καλός Θεός είχε προδιαλέξει τόπο για

το σκήνωμα του διαλεκτού παιδιού του.

Προτού σκεπασούν το φέρετρο για τον ενταφιασμό, όλες σχεδόν οι μαθήτριες και υποτακτικές έφεραν κι έριξαν λεμονανθούς από τις λεμονίσσες που είχε φυτέψει ο ίδιος ο γέροντας με το χέρι του, σε διάφορες πρασιές ολόγυρα από το ναό και παράπλευρα έξω.

(Από το βιβλίο του Σώτου Χονδρόπουλου: Ο άγιος του αιώνα μας Ο όσιος Νεκτάριος Κεφαλός- Αφηγηματική Βιογραφία. Έκδοσις Ιεράς Κοινοβιακής Μονής Αγίας Τριάδος Αιγίνης.)

Πηγή: askitikon.eu

Άγιος Νεκτάριος: Οι τελευταίες στιγμές του στο Αρεταίειο

Το δωμάτιο στο Αρεταίειο όπου κοιμήθη ο Άγιος.

Στο απόμακρο για κείνο τον καιρό νοσοκομείο της Αθήνας, το Αρεταίειο, η γραμματεία έπαιρνε απ' έξω εντολή και έδινε μέσα εντολή να κρατήσουν κάποιο κρεβάτι στον μικρό παθολογικό θάλαμο για έναν γέροντα καλόγερο, από την Αίγινα.

Τον έφεραν κάποιο μεσημέρι δυο καλόγρηες κι ένας μέτριος στο ανάστημα σαραντάρης που από την πρώτη στιγμή που μπήκαν ανησυχούσε και κρυφόκλαιγε. Έκavian τις διατυπώσεις της εισόδου και παραμονής του στο θεραπευτήριο και η μια από τις δυο καλόγρηες, έφυγε. Στον θάλαμο που τον τοποθέτησαν ήταν άλλα τέσσερα κρεβάτια ωστόσο μόνο τα δύο ήταν πιασμένα. Στο διπλανό του γέροντα της Αίγινας αναπαυόταν ένας άντρας περίπου σαραντάρης που έπασχε από παράλυση των κάτω άκρων. Ήταν επαρχιώτης οικογενειάρχης, είχε πέσει σ' ένα γκρεμό από το ζώο του, χτύπησε κι από τότε τον έσερναν με τα φορεία. Στο παρακάτω, έμενε κάποιος γέροντας συνταξιούχος δάσκαλος, με ουρολογική κι αυτός πάθηση.

«Τι νομίζεις γερόντισσα Ευφημία, έκανε κάπου στον προθάλαμο σιγανασαίνοντας και σκουπίζοντας τα δάκρυά του ο άντρας, θα κάνει την εγχείρηση, θ' αντέξει στο μαχαίρι;»

Εκείνη απόμεινε συλλογισμένη.

«Τι θ' απογίνουμε δίχως την ευλογημένη του καθοδήγηση, πώς θα ζήσουμε χωρίς την προσευχή του;» συνέχισε ο άντρας.

«Ελπίζω, κύριε Σακκόπουλε, αποκρίθηκε τέλος η καλόγρη, μισοταραγμένη. Ο καλός θεός θα λυπηθεί την αδελφότητα, δεν θα επιτρέψει ν' απομείνουμε είκοσι οκτώ ψυχές ορφανές.»

«Ω αδελφή Ευφημία, σ' αυτόν οφείλω τα πάντα. Και κυρίως τον θησαυρό της ψυχής μου. Αυτός με εισήγαγε εις το εύρος, το ύψος και το κάλλος που έχει ο Κύριος. Από νωρίς έχασα την μητέρα μου και το ξεπέρασα, πρόπερσι αναπαύθηκε κι ο πατέρας μου, άνθρωπος όλο αυταπάρνηση κι ευγένεια και το κατάπια. Αν μας εγκαταλείψει κι ο άγιος γέροντας, ο πνευματικός πατέρας και οδηγός και μεσίτης εις τον Θεόν, θα καταντήσω δυστυχής, θα παραμείνω δεντρί στην έρημο...»

Η καλόγρη τον ανακύταξε με κάποια στοργή και κούνησε το κεφάλι.

Πέρασε ο πρώτος μήνας, πέρασε κι ο δεύτερος.

Δεν πρόλαβε να κάνει εγχείρηση, δεν πρόλαβε να περάσει από μαχαίρι.

Η Αθήνα συγκλονιζόταν από ιαχές και αλλαλαγμούς για την εκλογική ήττα του Βενιζέλου, για τις αλλαγές στην Κυβέρνηση, για την επαναφορά του εξόριστου Βασιληά Κωνσταντίνου, οι εκκλησιαστικοί κύκλοι συζητούσαν, σχολίαζαν την έκπτωση του Μελετίου και την επανανθρόνιση του Θεοκλήτου, όταν ο χλωμός ασκητικός εκείνος γέροντας, ο καλόγερος της Αίγινας, έβλεπε ξαφνικά καταμπροστά του ανοιγμένους τους ουρανοί και τους αγγέλους κατά χιλιάδες να τον υποδέχονται.

Στάθηκε λίγο προτού ξεψυχίσει κι αφουγκράστηκε. Από ψηλά κάποια γνώριμη φωνή, κάποια ολόγλυκα φωνή σε ξένη χώρα, τον καλούσε.

«Είσελθε τέκνον, είσελθε εις την χαράν του Κυρίου σου. Σε αναμένει ο της δικαιοσύνης στέφανος.»

«Εις εμέ, εις εμέ το λέγεις Κύριε;» πρόλαβαν να ψιθυρίσουν για στερνή φορά τα χείλη του.

Κι ανοίγοντας το στόμα να πάρει ανασεμιά, είδε πως μεταφέρεται. Παρέδωσε την άγια του υπομονετική ψυχή στον αγαπημένο του Αφέντη. Στον Αφέντη των ουρανίων, των επιγείων και καταχθονίων.

Η γερόντισσα Ευφημία αναστατώθηκε.

«Σεβασμιώτατε, σεβασμιώτατε, ανάκραξε με λυγμούς. Κύριε Σακκόπουλε, πού είναι ο κύριος Σακκόπουλος;... Το τηλέφωνο παρακαλώ, το τηλέφωνο...

Ήρθε μια σαβανώτρα από το προσωπικό του νοσοκομείου να βοηθήσει τη γερόντισσα. Το νεκρό σώμα, μοσκομύριζε... Θεέ και Κύριε ! ... Κάτι πήγε να πει η γερόντισσα δεν το μπόρεσε. Για μια στιγμή έβγαλαν τη μάλλινη φανέλλα και την πέταξαν πρόχειρα στο διπλανό κρεβάτι. Κι ώσπου να προχωρήσουν να τελειώσουν με τα σάβανα, ο διπλανός άρρωστος, ο άνθρωπος που έπασχε από παράλυση των κάτω άκρων κινήθηκε, ξεπετάχθηκε όρθιος, αμφιταλαντεύθηκε, στάθηκε στα πόδια του κι έκανε το σταυρό του.

«Σηκώθηκα, περπατάω! ανάκραξε δυνατά, Θεέ μου, έγινα καλά! Τι έχει αυτή η φανέλλα;»

Για δες, ήταν στ' αλήθεια όρθιος, περπατούσε!

Δεν καλοκατάλαβαν, απόμειναν να χάσκουν. Το νεκρό σώμα μοσκομύριζε... Η γερόντισσα πήρε τη φανέλλα την έβαλε ένα κουβάρι στο ράσο της. Τα χέρια της έτρεμαν.

Απόρησαν οι γιατροί, απόρησε και το προσωπικό του νοσοκομείου όταν έμαθαν πως ο φτωχός ρασοφόρος από την Αίγινα, ήταν άλλοτε γενικός διευθυντής στη Ριζάρειο και ήταν λέει... δεσπότης!

Μια νύχτα θρήνου πέρασε η γερόντισσα Ευφημία.

Αργά το πρωί έφθασε ένας φίλος Αρχιμανδρίτης, ιεροκήρυκας, ο Παντελεήμων Φωστίνης και λίγο πιο έπειτα ο πρωτοπρεσβύτερος Άγγελος Νησιώτης, διαλεκτός μαθητής του στη Ριζάρειο και δημιουργός αργότερα κατηχητικών σχολείων. Έφθασε σωστό ανθρώπινο ράκος κι ο Κωστής Σακκόπουλος.

Παράγγειλαν το φέρετρο παράγγειλαν τη νεκροφόρα και λίγο αργότερα ξεκίνησαν για τον Πειραιά.

Το βαποράκι της γραμμής η «Πτερωτή», θα σήκωνε άγκυρα για την Αίγινα ακριβώς στις δυο το μεσημέρι. Η νεκροφόρα με λογίς – λογίς διατυπώσεις που έπρεπε να γίνουν, έφθασε εμπρός στον καθεδρικό ναό της Αγίας Τριάδος στον Πειραιά, λίγο μετά τις δώδεκα. Ο ναός βρέθηκε κλειστός, όλοι οι αρμόδιοι κι ο νεωκόρος, έλειπαν για μεσημεριάτικη διακοπή.

Αυθόρμητα μαζεύτηκε ολόγυρα στο πεζοδρόμι κόσμος. Από λαλιά σε λαλιά, ακούστηκε, μαθεύτηκε στην εργατική πόλη, η κοίμηση του γέροντα της Ριζαρείου. Κι ένας λαός περικύκλωσε το φέρετρο.

Καθώς το έφεραν σιμά στα σκαλοπάτια του ναού για να πάρουν τουλάχιστον μια φωτογραφία στην πόλη και στο χώρο που τόσο είχε κηρύξει κι αγαπήσει κι άνοιξαν το καπάκι, μούδιασαν, τάχασαν... Παρατήρησαν κάτι το ασυνήθιστο, το καταπληκτικό. Από την ήρεμη και γαλήνια μορφή έσταζε κάτι σαν ιδρώτας που μοσκομύριζε... Θεέ και Κύριε !

Ο Κώστας ο Σακκόπουλος σαστισμένος έτρεξε κι αγόρασε από το περίπτερο ένα πακέτο μπαμπάκι και σκούπισε σιγά – σιγά και απαλά από το πρόσωπο τον μοσκομύριστο ιδρώτα. Μερικοί τότε έπεσαν επάνω του, του άρπαξαν τις τούφες το μπαμπάκι, τόφερναν ευλαβικά στο μέτωπό τους, άλλοι τόκρυβαν στις τσέπες τους, άλλοι το παραχώναν στο στήθος.

«Δεν έχει βάρος, δεν έχει βάρος, είναι λαφρύς σαν πούπουλο», φώναζαν και οι άνδρες που σήκωναν το φέρετρο, έτοιμοι να το ξαναφέρουν στη νεκροφόρα.

Το βαποράκι της γραμμής η «Πτερωτή» έφθασε στις τέσσερις παρά κάτι, απόγευμα στην Αίγινα με τη σημαία «μετζάστρα» στο πλωριό κατάρτι.

Προτού αράξει στο μώλο, ο καπετάνιος σφύριξε τρεις φορές πένθιμα και συνθηματικά.

Στα γαλανά νερά του Σαρωνικού ταξίδευε το ιερό λείψανο ενός ανθρώπου του Θεού. Ενός κληρικού που δεν καυχήθηκε ποτέ για κάτι δικό του. Ενός ιερομόναχου που ευαρέστησε τον άγιο Θρόνο με την υπακοή, το ταπεινό φρόνημα, την υπομονή, την πίστη, την αγάπη. Αμέτρητος λαός πλημμύρισε κάτω την παραλία. Όλος σχεδόν ο κλήρος, όλοι οι ιερομόναχοι, όλες οι καλόγρηες

από τα ντόπια μοναστήρια.

Οι γυναίκες έκλαιγαν σιωπηλά, μερικές στέναζαν, μερικές μοιρολογούσαν.

«Παππούλη μας, προστάτη της φτωχολογιάς, τι θ' απογίνουμε τώρα που μας άφισες ορφανές και μόνες;» Διακόσιοι τόσοι άντρες τσακώθηκαν ποιος θα σηκώσει το φέρετρο. Ήταν οι φίλοι του, οι φαράδες του γυαλού, οι σφουγγαράδες που ταξίδευαν και βουτούσαν πέρα στην Τζιμπεράλτα και στο Τούνεζι κι έφερναν σφουγγάρια της ευλογίας με χαραγμένο στη μέση τον τίμιο σταυρό, εργάτες που δούλεψαν στη μονή κι έφαγαν ψωμί από τα χέρια του, οικοδόμοι, αγρότες αμπελουργοί, επαγγελματίες και πλανόδιοι.

Ο δήμαρχος με τον αστυνόμο για να τους φέρουν σε λογαριασμό, τους χώρισαν σε τετράδες και υπολόγισαν το δρόμο κάπου δυο ώρες και κάτι, ώσαμε το μοναστήρι. Σε λίγο τα πάντα τακτοποιήθηκαν και η πομπή ξεκίνησε. Ήταν κάτι το ριγηλό και συγκινητικό. Ποτέ η Αίγινα δε θυμόταν ένα τέτοιο ξόδι.

Αυθόρμητα η λαϊκή ψυχή αγκάλιασε το λείψανο – θησαυρό του διαλεκτού παιδιού της και τόφερνε με σφιχτή ανασεμιά στη θέση Ξάντος.

Πένθιμη διακόσμηση γυρόφερνε την πόλη και την παραλία. Οι καμπάνες στους ναούς σιγοχτυπούσαν όπως τη μεγάλη Παρασκευή. Θυμίαμα καιγόταν σ' όλες τις πόρτες και δροσερά λουλούδια έπεφταν από γρηές και νιές και δροσερές παρθένες. Ένα πλήθος νέοι ρασοφόροι Ριζαρείτες ακολουθούσαν σιωπηλοί.

«Δεν έχει βάρος, δεν έχει βάρος, είναι λαφρύς σαν πούπουλο», φώναζαν κατάπληκτοι κάθε τόσο οι άνδρες από τα σταυροδρόμια και τις λαγκαδιές, καθώς σήκωναν το φέρετρο κι ετοιμάζονταν ν' αλλάξουν βάρδια.

Το μοναστήρι γέμισε κόσμος. Ατελείωτη μυρμηγκιά, κάθε λογίς άνθρωποι, γνωστοί, άγνωστοι, καταλαχάρηδες του βουνού, του λόγγου, της ακρογυαλιάς. Όλοι τους είχαν διάθεση να παρασταθούν, να προσευχηθούν, να ξενυκτίσουν, να κλάψουν.

Σ' όλο τούτο το πλήθος και στις καλόγρηες της αδελφότητας που έκλαιγαν σαν μικρές νεαρές κοπέλλες, ξεχώριζε η φυσιογνωμία της ηγουμένης, της οσίας Ξένης, της τυφλής.

Στάθηκε κάποια στιγμή καταμπροστά στο φέρετρο, πάνω στη γαλήνια κι ευγενική μορφή, που θαρρούσες ότι λαφροκοιμόταν, τη μορφή του πνευματικού πατέρα και οδηγού, του ευεργέτη και προστάτη της και μη μπορώντας με τα τυφλά μάτια να δει, να προσέξει τον ιδρώτα – μύρο που κυλούσε από το μέτωπο, τόνοιωσε σαν όσφρηση, σαν ευωδιά και μένοντας ακίνητη και κάνοντας τρεις φορές το σημείο του σταυρού, είπε:

«Ο πατέρας μας δεν πέθανε. Ζει, μας βλέπει και προσεύχεται απόψε για μας. Το μοναστήρι μας θα προκόψει δεν θα το αφίσει ο Κύριος. Όταν ζούσε και τον απολαμβάναμε δίπλα μας, κοντά μας, φάρο και οδηγό, αυτό πάντα μας έλεγε. Αυτή την προφητεία: Από δω, μας έλεγε, κόρες μου, απ' αυτές τις ερημιές, σε μερικά χρόνια θα διαβαίνουν άμαξες, θα περνά πλήθος ο κόσμος με αφιερώματα, χρυσάφια και λαμπάδες. Και μεις οι άπραγες στεκόμασταν δίβουλες, ξαφνιασμένες. Μήπως τάχα παραλογίζεται ο σεβασμιώτατος, αναρωτιόμασταν με ανησυχία. Αδελφές μου, μη κλαίτε, αδελφια μου μη θρηνείτε. Η Αίγινα και η Ελλάδα απόκτησε έναν όσιο, ένα σημερινό ikέτη εμπρός εις τον Εσταυρωμένο».

Τα λόγια της σκέπαζαν τους κρυφούς λυγμούς της από μια θεϊκή δύναμη και χάρη. Τα λόγια της έπεσαν στο πλήθος με τέτοια αρμονία που γλύκαναν ευθύς όλες τις καρδιές και για κάμποσο χρονικό διάστημα της νύχτας απόδωξαν τις μελαγχολικές σκέψεις του θανάτου.

Τρεις μέρες και τρεις νύχτες κράτησε το λαϊκό τούτο προσκύνημα. Και το λείψανο αδιάκοπα έσταζε ιδρώτα μύρο και σκορπούσε ολο-

Συνέχεια στη σελίδα 7

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

από 150€/τ.μ.

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ

από 120€/τ.μ.

ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ!

kataskevastikh.gr

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

Πίνδου 22 Νέα Φιλαδέλφεια

Τηλ.: 210.2447854 - Κιν.: 6982.444100

ΣΙΤΑ ΠΛΙΣΕ ΤΟΠΟΘΕΤΗΜΕΝΗ

120€

ΚΑΓΚΕΛΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

από 130€/τ.μ.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΗ ΠΟΡΤΑ

500€